

PREZIDENTĖ APDOVANOJO LIETUVAI NUSIPELNIUSIUS PASAULIO LIETUVIUS

Sausio 3 d. prezidentūroje įteikti „Globalios Lietuvos“ apdovanojimai, kurių metu pagerbti iškiliausio pasaulio lietuviai. Laureatais tapo kardinolas Audrys Juozas Bačkis, plaukikė Rūta Meilutytė, akordeonistas Martynas Levickis, „Investuok Lietuvoje“ vadovė Milda Dargužaitė, verslininkės Angelė Kavak ir Cynthia J.Pasky, verslininkais tapę mokslininkai Kristijonas, Augustinas bei Dominykas Vizbarai, vertėjas, dokumentinių filmų autorius Jonas Ohmanas ir medikas Josephas Pressas.

Apdovanojimus įteikė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Apdovanojimams buvo nominuoti 43 asmenys iš 13 pasaulio šalių, Lietuvą garsinantys kultūros, sporto, mokslo ir verslo srityse.

„Jūsų darbai kuria veržlios, modernios ir stiprios Lietuvos įvaizdį, įkvepia mus tikėti savo šalimi ir stengtis dėl jos ateities. Esate puikus pavyzdys, kiek daug galima pasiekti, jeigu turi tikslą, tiki savo jėgomis ir stengiesi savo valstybės vardan“, – sakė Lietuvos vadovė.

Pasak prezidentės, globalūs ryšiai, pasaulio lietuvių susibūrimai gali sukurti konkurencinį pranašumą ir papildomą pridėtinę vertę visai Lietuvai. Valstybės vadovė pabrėžė, kad šių žmonių sėkmės istorijos – tai Lietuvos įvertinimas visame pasaulyje.

Vertinimo komisijos pirmininkas Vladas Lašas, kreip-

damasis į susirinkusiuosius, prisiminė neseniai mūsų šalyje viešėjusio lietuvių kilmės kino režisieriaus Roberto Zemeckio filmų pavadinimuose skambančią frazę „Atgal į ateitį“.

„R.Zemeckis taip pat yra pasaulio lietuvis. Prieš kelis mėnesius jis atvažiavo ir buvo sužavėtas Lietuvos. Prisimindami šią frazę turime žiūrėti į ateitį ir dešimteriopai didinti pasiekimus“, – sakė V.Lašas.

Apdovanojimas už gyvenimo nuopelnus

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius įteikė apdovanojimą už gyvenimo nuopelnus: „Didžiulė garbė būti šioje salėje, kurioje jaučiasi didelė jėga. Tai žmogus, savo tėvynėje radęs šaltinį atgaivinti jėgas. **Kardinolas Audrys Juozas Bačkis** dalyvavo atkuriant Lietuvos santykius su Vatikanu, padėjo atkurti Vilniaus kunigų seminarijos veiklą, atidaryti valgyklas neturtingiesiems“, – vardijo kardinolo nuopelnus ministras.

Už eksporto skatinimą apdovanota JAV gyvenanti verslininkė A.Kavak. Jos dėka šiuo metu į JAV importuojama per tūkstantį rūšių lietuviškų prekių. Paklausta, ko palinkėtų Lietuvai, A.Kavak sakė: „Reikėtų pradėti nuo lietuvių psichologijos. Dėl okupacijos ir spaudos nuslopo žmonių iniciatyva. Jie bijo. Abejoja, ar ten pirs. Tikrai pirkty, tik reikia nebijoti.“

Vilniuje, sausio 3 d. Prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė prizus „Globalios Lietuvos apdovanojimų“ nugalėtojams. Apdovanojimams buvo nominuoti 43 asmenys iš 13 pasaulio šalių, Lietuvą garsinantys kultūros, sporto, mokslo ir verslo srityse. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su „Globalios Lietuvos“ apdovanojimų laureatais.

Prezidento kanceliarija nuotr.

Už investicijų pritraukimą apdovanota C.J.Pasky, kuri padėjo į Lietuvą pakviesti pasaulinius finansų sektoriaus, informacinių technologijų milžinus. „Pirmą kartą Lietuvoje apsilankiau 1993 m. Galima įvertinti, kur esame dabar ir kur buvome tada“, – sakė laureatė.

Unikali brolių idėja Už inovatyvią idėją Lietuvai apdovanoti Kristijonas, Augustinas ir Dominykas Vizbarai. Jų įkurta įmonė „Brolis Semiconductor“ jau sudomino investuotojus iš įvairių pasaulio šalių. „Mūsų sėkmės istoriją pakartoti tikrai įmanoma. Lietuva yra teisingame kelyje. Turime stiprias mokslo įstaigas, galimybę žinių sem-

tis užsienyje, gauti Europos Sąjungos paramą“, – teigė laureatai.

Už Lietuvos vardo garsinimą Pasaulio lietuvių apdovanojimas atiteko **akordeonininkui M.Levickiui.** Vietoj sveikinimo kalbos jis pagrojo savo paties aranžuotą lietuvių liaudies dainą.

Už jaunimo veržlumo skatinimą apdovanota VŠĮ **„Investuok Lietuvoje“ vadovė M.Dargužaitė.**

Lietuvos draugo vardo nusipelnė švedų vertėjas jau daugiau nei dešimtmetį gyvenantis skirtingose Baltijos šalyse **J.Ohmanas.** Jis į švedų kalbą išvertė Sigito Parulskio, Jurgos Ivanauskaitės, partizanų vado

Juozo Lukšos-Daumanto knygas. J.Ohmanas susirinkusiuosius pralinksmino prisiminęs, jog jo pažintis su Lietuva prasidėjo 1996 m. naktiniame klube Lenkijoje.

Mažiausia staigmena tapo **jaunojo globalios Lietuvos talento nominacija.** Čia nugalėjo plaukikė **R.Meilutytė.** „Norėčiau palinkėti atkaklumo ir atstovauti Lietuvai ne tik sporto rungtyse, bet ir už jų ribų“, – sakė ji.

Už patirties sklaidą apdovanotas Izraelio medikas J.Pressas, kuris ne tik padėjo Lietuvos medikams tobulinti savo žinias, tačiau ir organizavo vaikų iš Lietuvos gydymą moderniausiose Izraelio gydymo įstaigose. *president.lt*

LAISVĖS PREMIJA BUS ĮTEIKTA ARKIVYSKUPUI S. J. TAMKEVIČIUI

Laisvės gynėjų dieną, Sausio 13-ąją, 2013-ųjų Laisvės premija bus įteikta kovotojui už Lietuvos laisvę ir žmogaus teises, aktyviam Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo dalyviui, politiniam kaliniui, pagrindinės spaudos leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ steigėjui, redaktoriui, Tikinčiųjų teisių gynimo komiteto nariui arkivyskupui Sigitui Juozui Tamkevičiui.

lvk.lcn.lt

Vilnius, sausio 3 d. (ELTA). Laisvės gynėjų dieną, Sausio 13-ąją, 2013-ųjų Laisvės premija bus įteikta kovotojui už Lietuvos laisvę ir žmogaus teises, aktyviam Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo dalyviui, politiniam kaliniui, pagrindinės spaudos leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ steigėjui, redaktoriui, Tikinčiųjų teisių gynimo komiteto nariui arkivyskupui Sigitui Juozui Tamkevičiui.

Nutarimą dėl šios premijos paskyrimo pernai gruodį priėmė Seimas.

S. J. Tamkevičiaus kandidatūrą Seimui pasiūlė Laisvės premijų komisija, atsižvelgdama į gautus valstybės institucijų, visuomenės organizacijų ir asociacijų, akademinės ben-

druomenės, bendruomenių, fizinių asmenų teikimus.

2011 m. rugsėjo 15 d. Laisvės premijos įstatymu įsteigta Laisvės premija siekiama įvertinti asmenų ir organizacijų laimėjimus ir indėlį ginant žmogaus teises, plėtojant demokratiją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsisprendimą ir suverenitetą.

Laisvės premija kiekvienais metais įteikiama Laisvės gynėjų dieną - Sausio 13-ąją. Pirmąją - 2011-ųjų - premiją gavo Rusijos kovotojas už laisvę, žmogaus teises ir demokratiją Sergej Kovaliov, antroji - 2012-ųjų - premija skirta Lietuvos laisvės lygos įkūrėjui, „45-ių pabaltijiečių memorandumo“ iniciatoriui, politiniam kaliniui Antanui Terleckui.

RUSIJOJE BYLA ŽMOGAUS TEISIŲ GYNĖJUI

Rusijos teisėsauga užvedė baudžiamąją bylą žmogaus teisių aktyvistui Sergej Mochnatkin. Sausio 2 dieną teismas sankcionavo jo sulaukymą dviem mėnesiams, skelbia *Laisvosios Europos radijas.*

S. Mochnatkin yra kaltinamas policininko užpuolimu per naujųjų metų išvakarėse vykusį protestą „Strategija 31“. Iš viso per šią akciją buvo sulaikyti 28 žmonės. **Jie surengė akciją norėdami atkreipti dėmesį į Konstitucijos 31 straipsnį, garantuojantį teisę į taikius susibūrimus.**

Visi sulaikytieji išskyrus S. Mochnatkin šiuo metu jau yra paleisti. 2009 metais jis jau buvo sulaikytas už policininko užpuolimą. „Amnesty International“ laikė jį sąžinės kaliniu. *LRT*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimas 2014-uosius metus yra paskelbęs Kristijono Donelaičio, Teatrų, Vaikų sveikatos ir Oršos mūšio metais.

2014 metais sukanka 300 metų, kai gimė žymiausias lietuvių literatūros kūrėjas Kristijonas Donelaitis. Tikimasi, kad šios iškilios datos minėjimas sudarys sąlygas lituanistiniam paveldui atnaujinti ir puoselėti, K. Donelaičio kūrybai pasaulyje skleisti, kultūrinei bendruomenei Lietuvoje ir užsienyje telkti.

Seimas paskelbė 2014 metus Teatrų metais, įvertindamas teatro vaidmenį ugdant kultūrinį sąmoningumą, akcentuodamas Lietuvos teatro meninės kūrybos plėtrą, pabrėždamas kultūros prieinamumo didinimą bei visuomenės kūrybiškumo skatinimą.

Paskelbti Vaikų sveikatos metus parlamentarai nutarė, atsižvelgdami į šešioliktosios Vyriausybės 2012-2016 metų programoje įtvirtintą siekį ypač daug dėmesio skirti vaikų sveikatai, siekiant pagerinti vaikų sveikatos rodiklius. Šia iniciatyva taip pat siekiama skatinti su sveikata susijusių naudingų įpročių, vertybių ir elgesio formavimąsi.

2014 m. rugsėjo 8 d. sukanka 500 metų, kai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė laimėjo istorinę pergalę Oršos mūšyje ir apgynė Lietuvos žemių vientisumą. Seimas, siekdamas paminėti šią Lietuvai ir jos žmonėms svarbią istorinę datą, paskelbė 2014-uosius metus Oršos mūšio metais.

Valdo Adamkaus gyvenimo planus jaukia kova su klasinga liga. Santariškių klinikose buvusį prezidentą prižiūri gydytojai, kurie nuolat pataria 87 metų V.Adamkui. LNK žinių laidai „Labas vakaras, Lietuva” Alma Adamkienė patvirtino, kad jos vyrą kamuoja vėžys. Moteris sako, kad šeima jaučiasi prislėgta, nuotaikos prastos, nors prezidento gydytojas tikina, kad paciento būklė gera. Rūpesčių dėl sveikatos V.Adamkui kilo, kai onkologinė liga pažeidė inkstus.

Vilniaus apygardos teismas sausio pabaigoje rengia pirmąjį posėdį Rusijoje besislapstančių buvusių sovietų Specialiosios paskirties milicijos būrio (OMON) Vilniuje vadų baudžiamojoje byloje. Jis vyks sausio 31 dieną, žiniasklaidą informavo teismo atstovai. 1991 metų sausį Sovietų Sąjungos kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą, žuvo 14 žmonių. Buvę Vilniaus OMON vadai - Boleslovas Makutynovičius ir Vladimiras Razvodovas - kaltinami 1991 metais vykdę nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus. Manoma, kad teismo procesas vyks kaltinamiesiems nedalyvaujant. Visgi per Teisingumo ministeriją kaltinamiesiems į Rusiją išsiųsti šaukimai apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką. Pernai gruodžio 9 dieną Lietuvos apeliacinis teismas paskelbė, kad Rusijoje besislapstantys buvę sovietų OMON Vilniuje vadai galės būti teisiami už akių, nors jiems ir nepavyko įteikti kaltinamųjų aktų nuorašų. Prokurorai įrodė, kad pakanka, jog besislapstantiems asmenims kaltinimai rusų kalba išsiųsti Rusijos generalinei prokuratūrai ir pateikti gynėjams.

Lietuvos apeliacinio teismo verdiktas Lietuvai leis teisti ir kitus Rusijos ir Baltarusijos piliečius, kurie įtarimi Lietuvos teritorijoje įvykdę sunkius nusikaltimus. 1991-ųjų sausio įvykių byloje teismui ketinama perduoti 81 asmenį, kaltinamieji gyvena Rusijoje, Baltarusijoje ir kitose valstybėse.

Lietuvai nėra pagrindo baimintis darbo jėgos antplūdžio iš skurdžiausių bloko šalių – Bulgarijos ir Rumunijos, kurioms po septynerių metų narystės šiemet buvo panaikinti darbo apribojimai Europos Sąjungoje (ES). Lietuvos darbo biržos statistika rodo, kad Lietuvos darbo rinka jiems nelabai žinoma ir nėra patraukli. Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2013 metais buvo įregistruoti tik devyni bulgarai ir aštuoni rumunai.

Į Europos Parlamentą kandidatu siūlomas buvusio valstybės vadovo, europarlamentaro Vytauto Landsbergio anūkas. Šiuo metu Vyriausybėje dirbančio 31 metų Gabrieliaus Landsbergio kandidatūrą iškėlė Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos Antakalnio skyrius. G.Landsbergis žiniasklaidai sakė esantis pasiryžęs dalyvauti rinkimuose, nes, anot jo, dabar yra „tinkamas laikas naujai kartai imtis darbų”.

Artėjantys prezidento rinkimai kelia vis didesnes aistras Socialdemokratų partijoje. Kovoti atsisakiusį kairiųjų vadą premjerą Algirdą Butkevičių atvirai ėmė pliekti kai kurie įtakingi partijos nariai. „Socialdemokratų vadovybės sprendimas vietoj A.Butkevičiaus į prezidento rinkimus siųsti europarlamentarą Zigmantą Balčytį atrodo kaip partijos ir jos rinkėjų apgavystė”. Taip iš peties režė vienas kairiųjų veteranų, partijos vicepirmininkas sveikatos apsaugos ministras Vytenis Andriukaitis. Dalis iškilių socialdemokratų jau kuris laikas tyliau ar garsiau kalba, kad vienas populiariausių šalies politikų A.Butkevičius privalo susiremti su prezidentu Dalia Grybauskaite ir pamėginti jai atkeršyti už skriaudas partijai, padarytas per pastaruosius metus.

ELTA, LRT, LRV

JAV valstybės sekretorius John Kerry (k) ir Palestinos prezidentas Mahmud Abbas Ramaloje Vakarų krante. *AP*

TIKI, KAD TAIKA TARP IZRAELIO IR PALESTINIEČIŲ YRA ĮMANOMA

Jeruzalė, sausio 3 d. (dpa-ELTA). JAV valstybės sekretorius John Kerry ir toliau yra įsitikinęs, kad greita taika tarp Izraelio ir palestiniečių yra galima. „Tai nėra „misija neįmanoma”, - pareiškė jis Jeruzalėje.

Antrąją savo jau dešimtosios misijos Artimuosiuose Rytuose dieną J. Kerry pradžioje Jeruzalėje susitiko su savo kolega iš Izraelio Avigdor

Lieberman.

A. Lieberman, kuris anksčiau teigė, kad liepą atnaujintos taikos derybos neturi šansų ir net vadino jas „laiko švaistymu”, dabar kalbėjo konstruktyviau. Taikos pokalbių tąsa turi „didelę reikšmę”, - citavo ministrą laikraštis „Haaretz”.

Po pokalbių su A. Lieberman J. Kerry Ramaloje Vakarų krante dar susitiko

su palestiniečių prezidentu Mahmoud Abbas. Sausio 2 d. JAV valstybės sekretorius kalbėjosi su Izraelio premjeru Benyamin Netanyahu. Šis suabejojo palestiniečių taikos siekiu.

J. Kerry paskelbė norįs kartu su Izraeliu ir palestiniečiais suderinti pagrindinius būsimos taikos sutarties punktus. Svarbiausi neišspręsti klausimai yra būsimos sienos, Jeruzalės statusas ir palestiniečių pabėgėliai.

BUVUSIO IZRAELIO PREMJERO SVEIKATA BLOGĖJA

Buvusio Izraelio vyriausybės vadovo Ariel Sharon, kuris nuo 2006 metų yra komos būklės, sveikata „pamažu blogėja”, praneša *BBC*.

Naujausiame pranešime apie jo būklę gydytojai teigia, kad A.Sharon gyvybei tebegresia pavojus, bet jis neįsivaikšta skausmo. Gydytojų teigimu, 85-erių A.Sharon sutriko kelių organų, įskaitant inkstus, veikla. Organų būklė blogėja. A.Sharon šeima budi prie jo ligoninėje.

A.Sharon ministru pirminku tapo 2001 metais. 2005 metais jį ištiko insultas, o po didesnio insulto 2006 metais A.Sharon paniro į komos

būseną. Jei pacientas yra komos arba vegetacinės būklės, tai nereiškia, kad jo gyvybei gresia pavojus. Dėl smegenų pažeidimų pacientas netenka sąmonės, bet širdis, kepenys, inkstai ir kiti organai toliau veikia. Esant tinkamai priežiūrai: maitinant per vamzdelį ir judinant, kad neatsirastų pragulų, pacientai gali ne vienerius metus išlikti tokios stabilios sveikatos būklės. Nepaisant to, bėgant laikui paciento kūnas silpsta - sunyksta raumenys ir didėja infekcijų, pavyzdžiui, plaučių uždegimo pavojus.

JAV valstybės sekretorius John Kerry sakė, kad

amerikiečiai mintimis yra su A.Sharon šeima.

„Mes prisimename jo indėlį, jo pasiaukojimą, kad užtikrintų Izraelio išlikimą ir gerovę”, - sakė J.Kerry.

Po Izraelio įkūrimo 1948 metais A.Sharon kovojo keturiuose Izraelio karuose. Dauguma Izraelio gyventojų jį laiko puikiu karo vadu, bet palestiniečiai jį keikia.

Ekspremjerą skatino žydų gyvenviečių statybą palestiniečių teritorijose bei inicijavo prieštarinčiai vertinamos Vakarų kranto užkardos įrengimą. Tačiau 2005 metais, nepaisydamas griežtų prieštaravimų Izraelio, A.Sharon nurodė šalies pajėgoms ir naujakuriams atsitraukti iš Gazos ruožo.

JAV LAIVAS „CAPE RAY” PARENGTAS SIRIJOS CHEMINIŲ GINKLŲ NAIKINIMO MISIJAI

JAV laivas „Cape Ray”, kurio triume buvo sumontuota speciali įranga, yra pasiruošęs pradėti precedento neturinčią misiją – atviroje jūroje sunaikinti Sirijos cheminių ginklų arsenalą.

JAV Jūrų administracijos rezervo laivynui priklausančiame beveik 198 metrų ilgio laive, kuris šiuo metu stovi vienoje laivų statykloje Virdžinijoje, buvo įrengtos dvi mobiliosios hidrolizės

sistemos, turinčios neutralizuoti pavojingiausias Sirijos cheminio arsenalo medžiagas.

„Laukiu įsakymo išplaukti”, – žurnalistams sakė „Cape Ray” kapitonas Rick Jordan, dėvintis kombinezoną ir statybininko šalną. Jis pridūrė, jog tikisi gauti leidimą išplaukti „per maždaug dvi savaites”.

Pagal Rusijos ir Jungtinių Valstijų sudarytą sutartį Sirija turėjo iki 2013 metų pabaigos

pašalinti iš savo teritorijos pagrindinius cheminių ginklų komponentus. Tačiau šalį krečiant pilietiniam karui, taip pat dėl logistikos problemų ir nepalankių orų strigo planai perkelti iš Sirijos saugyklų surinktas chemines medžiagas į Latakijos uostą, nurodė šias pastangas prižiūrinti Jungtinių Tautų (JT) Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) misija.

Neutralizavimo darbai jūroje turėtų trukti 45–90 dienų, nurodė Pentagonas. *ELTA*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

REDAKCIJOS KOMISIJA / EDITORIAL BOARD
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NAUJŲJŲ LAIKŲ ČIČINSKAI

Apie XVII amžiaus Lenkijos ir Lietuvos politinį gyvenimą, nuvedusį valstybę į žlugimą, verta pasvarstyti kiekvienam, besidominčiam Abiejų tautų respublikos sunykimu. Prie valstybės susilpnėjimo prisidėjo daug veiksnių, bet vienas iš pragaištingiausių buvo senosios Lenkijos ir Lietuvos valstybės bajoriškų laisvių pavirtimas į visišką savivalę. Apie tai daug yra parašyta istorinių mokslinių ir grožinės literatūros kūrinių. Vienas iš tokių kūrinių veikėjų buvo Upytės bajoras Vladislavas Čičinskas (Władysław Siciński), išgarsėjęs per 1652 metų Seimą, kai Lenkijos ir Lietuvos valstybėje buvo susiklosčiusi sunki padėtis, o jis sušuko savo garsųjį veto – Seimas išsiskirstė, taip ir nepriėmęs svarbių sprendimų, galėjusių lemti šalies ateitį. Visa tai baigėsi valstybės teritoriniais praradimais ir galios silpnėjimu.

Šių laikų Lietuvoje netrūksta naujų čičinskų, trukdančių Lietuvos valstybei stiprėti politine ir kultūrine prasme. Paskutiniu metu, kai tik prireikia spręsti esminius valstybei klausimus, vis atsiranda norinčių juos ignoruoti, užgožti antraeiliais klausimais arba primesti begalinį užduočių nagrinėjimą, be galimybės artimiausiu metu jas išspręsti.

Lietuva turėjo galimybę pradėti statyti naują atominę elektrinę, bet šių čičinskų primestas referendumas šiuo klausimu paliko Lietuvą vos ne prie „žibalinės lempos“ politine prasme. Lietuva ir toliau liko energetiškai priklausoma nuo Rusijos „geros“ valios - duos pigesnių dujų, ar bus naftos „Družbos“ naftotekiu ir pan. Referendumas prisidengiant žaliaisiais ir dar visokiais kilniais pavadinimais pasivadinusiais politiniais judėjimais sunkiai skynėsi kelią... Nepavyko surinkti reikiamo kiekio rinkėjų parašų dėl referendumo skelbimo. Tada atsirado galvočių, kurie Seime pasiūlė surengti Lietuvos žmonių konsultacinį (patariamąjį) referendumą dėl naujos atominės elektrinės statybos Lietuvoje. Šis referendumas, įvykęs 2012 m. spalio 14 d. kartu su Seimo rinkimais, Lietuvai brangiai kainavo – žmonėms dorai neišaiškinus, o žiniasklaidai pradėjus daug rašyti apie atsinaujinančius energetinius šaltinius (saulės, vėjo energiją ir pan.), Lietuvos žmonės patikėjo galimybe Lietuvai turėti pigios elektros energijos ir patarė toliau gyventi nestatant atominės elektrinės.

Galima prisiminti ir garsiąją Žygaičių bendruomenės „kovą“ prieš skalūnų dujų paiešką Lietuvoje, kai susireikšminę vietiniai politiniai veikėjai pradėjo spręsti valstybinės reikšmės klausimus, Lietuvos premjerui Algirdui Butkevičiui pareiškus, kad pirma reikia susitarti su bendruomene. O bendruomenė tiek įsijautė, kad net Rusijos prezidento paprašė pagalbos kovoje prieš JAV kompaniją „Chevron“. Amerikiečiams šis absurdo teatras pabodo ir jie atsisakė idėjos ieškoti skalūnų dujų Lietuvoje. Po šio jų politinio sprendimo Lietuva liko nesužinojusi turi ji skalūnų dujų ar ne?

Prie jūros miega sesės trys – Lietuva, Latvija, Estija. Prisiminus Sąjūdžio laikų dainą – „Bunda jau Baltija“. Dvi iš jų jau įsivedė „eurą“ – Europos Sąjungos piniginių vienetą ir dar stipriau pasijuto, o Lietuva liko viena. Tiesa, liko vilties, kad 2015 metais ir sesė Lietuva galės įsivesti eurą, bet tam gali sutrukdyti tik žmonių nenoras jį turėti. Juk jau pasigirdo

ISTORIKAI PRIEŠ TAUTOS ISTORINĘ ATMINTĮ

Prieš pat Šv. Kalėdas Lietuvos internetinėje žiniasklaidoje pasipylė vis tuos pačius kelis istorikus cituojantys straipsniai, nukreipti prieš Seime dar pernai vasarą užregistruotą Tautos istorinės atminties įstatymą, kaip kaltinama, tariamai siekiantį įvesti istorijos cenzūrą Lietuvoje.

Šios kritikos bangos epicentre VDU istorikas Egidijus Aleksandravičius, Lietuvos istorijos instituto direktorius Rimantas Miknys bei VU Istorijos fakulteto dekanas Rimvydas Petrauskas. Nerimą kelia šių žmonių apie įstatymo projektą skleidžiama tiesmuka ir lengvai paneigiama dezinformacija. Kokiomis priemonėmis siekiama nuteikti visuomenę ir Seimo narius prieš šį projektą, ką iš tiesų siekia reguliuoti istorinės atminties įstatymas ir kodėl jis užsitraukė šių trijų istorijos mokslo institucijų nemalonę?

Melas ar nežinojimas?

Jau pirmame projektą smerkiančiame straipsnyje rašoma, jog „R. Petrauskas atkreipė dėmesį į tai, kad dėl šio teisės akto nebuvo rengiamos viešos diskusijos, nors jis ir liečia labai jautrius istorinius dalykus“. Sunku sugalvoti toliau nuo tiesos esančius teiginius. Šių metų lapkričio 6 dieną Seimo spaudos konferencijų salėje vyko vieši ir atviri visuomenei Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto (ŠMKK) klausymai dėl istorinės atminties įstatymo projekto. Apie šį renginį buvo iš anksto paskelbta Seimo svetainėje ir „istorikų bendruomenė“ apie jį taip pat puikiai žinojo, nes renginyje dalyvavo LEU, VU ir Lietuvos istorijos instituto atstovai: ne tik istorikai, bet ir neabejingi istorijos studentai, tik palankiai atsiliepę apie šią iniciatyvą.

Projektas taip pat buvo visiškai atviras atskirų piliečių ir institucijų siūlymams, kurie visi buvo svarstomi nepriklausomai nuo to, kas tuos siūlymus pateikia. Rimantas Miknys taip pat pateikė siūly-

mus, kurie tačiau buvo atmesti komiteto, kuris tikrai buvo atviras diskusijai ir daug pasiūlymų priėmė. Visiems siūlymų teikėjams buvo leista dalyvauti posėdyje ir argumentais apginti atmetus savo siūlymus. Būtent R. Miknys tokia teise nesinaudojo ir posėdyje nedalyvavo. Kokio didesnio viešumo ir diskusijos su visuomene ir istorikais norima?

Galiausiai keista, jog įstatymas pasirodė dar pernai vasarą, o diskusijų pritrūko tik dabar. 2012 m. lapkričio pradžioje *DELFI* rašiau apie tokio įstatymo būtinybę ir šiandieninės istorinės sąmonės pakrikimą, o sulauktos reakcijos liudijo, jog tikrai nemažai istorikų tą tekstą pastebėjo. Vis dėlto metus diskutuoti niekas nenorėjo ir laukė, kol projektas užges Seimo stalčiuose.

Taip pat keistai atrodo nepatenkintų istorikų skunde valstybėms vadovams pateikti teiginiai, jog „slapta nuo visuomenės ir istorikų bendruomenės siaura vien tik su tautininkais susijusi žmonių grupė bando uzurpuoti teisę nustatyti, kokia istorija turi būti teisinga, o kokia – ne“. Teiginio „slapta nuo visuomenės“ melagingumą liudija išvardyti faktai. Įdomiau, ką turėtų reikšti „su tautininkais susijusi žmonių grupė“? **Projektą teikė kaip niekada įvairių partijų ir pažiūrų atstovų grupė:** krikdemas **Valentinas Stundys**, konservatorius **Julius Dautartas**, liberalcentristas **Vytautas Bogušis**, „darbietė“ **Virginija Baltraitienė**, socialdemokratų politikos mohikanas **Česlovas Juršėnas**, tuometis krikščionių partijos atstovas **Vidmantas Žiemelis**, liberalas **Algis Kašėta**, socialdemokratas **Juozas Olekas** ir „tvarkietis“ **Valentinas Mazuronis**. Tarp įstatymo projekto teikėjų buvo vienintelis tautininkas **Gintaras Songaila**, tačiau būtų keista, jei būdamas tuomečio Seimo nariu prie tokio įstatymo projekto jis nebūtų prisidėjęs. Tai vadinama „siaura tik su tautininkais susijusių

žmonių grupele“?

Juolab, kad neformaliomis žiniomis pagrindiniu projekto iniciatoriumi buvo signataras, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, ilgametis socialdemokratas **prof. Bronislovas Genzelis**. Kuo tad pagrįstas toks akivaizdžiai melagingas bauginimas tautininkais, kurių beje, pakursto ir portale *15min.lt* prie straipsnio apie šį projektą skelbiamos nuotraukos su žygiuojančiais skustagalviais ir ne mažiau melagingu priedašu, jog „Nacionalistinių eitynių dalyviai įstatymu nustatinės, kaip visiems piliečiams be išimties vertinti vieną ar kitą šalies istorijos faktą“?

Kai vieši teiginiai prasi-lenkia su tikrove, yra meluojama arba kalba prastai informuoti žmonės. Tačiau Lietuvos istorijos institutas dalyvavo tiek viešuose klausymuose, tiek pasiūlymų projektui teikime. Rimantas Miknys, žinojęs visus išvardytus faktus, prieš rašydamas kreipimąsi valstybės vadovams neturėjo leisti rašyti netiesos šį įstatymo projektą sustabdyti siekiantiems kolegoms. O jei su faktais prasilenkiama sąmoningai, tai jau labai daug pasako apie įstatymą kritikuojančių istorikų argumentus ir atvirumą formuojant visuomenės nuomonę apie rengiamą įstatymą.

Istorinės atminties įstatymo esmė

Norint suprasti istorinės atminties įstatymo tikslus ir atsakyti, ar jame numatoma kokia nors istorijos cenzūra ir „vienos tiesos primetimas“, pirmiausiai reikia aiškiai skirti dvi iš tiesų atskiras sritis – istoriją kaip mokslą ir istorijos politiką. Visose valstybėse egzistuoja istorijos politika, tačiau tik autoritarinėse valstybėse istorijos politika siekia kontroliuoti akademines diskusijas ir cenzūruoti jų turinį. **Niekas nesikėsina to daryti Lietuvoje.** Istorijos politika čia kaip ir kitose demokratiškomis vadintis pretenduojančiose šalyse suvokiama kaip aiškus apsisprendimas, kaip valstybė vertina konkrečius istorijos faktus – įvykius ir asmenis, dėl kurių tuo tarpu gali egzistuoti laisva akademinė diskusija ir nesutarimas. Praktikoje tai reiškiasi apsisprendimu, ką valstybė mini kaip garbingas istorines datas, kam skiriami jubiliejiniai metai, koks tokių minėjimų turinys, programos, tikslai ir uždaviniai.

Įstatymo projekte numatyta sukurti Istorinės atminties tarybą, į kurią atstovus (jokiu būdu ne politikus, nes tai prieštarautų Konstitucijai) deleguotų svarbiausios val-

(Nukelta į 4 psl.)

balsų apie konsultacinį (patariamąjį) referendumą. Taigi yra dar daug būdų sutrukdyti Lietuvai stiprėti ir neatsilikti nuo Europos Sąjungos valstybių. Štai Lietuvos Seimo pirminkė Loreta Graužinienė, pareiškė apie minimalios algos Lietuvoje pakėlimą iki 1,509 litų, (kodėl ne iki 2,000 Lt, juk kiekvienam patiktų gauti dar daugiau?). Jos pranešime žiniasklaidai rašoma: „Jeigu valdančioji koalicija nori euro, 2015 metais minimali alga turės padidėti iki 1509 Lt“. O jeigu taip įvyktų, Lietuva neatitiktų Maastrichto reikalavimų, nes nesugebėtų išvengti infliacijos, o tai ir užkirstų kelią įsivesti eurą kitais metais. Žodžiu, yra aibė būdų sutrukdyti Lietuvai būti lygiateise Europos Sąjungos nare. Todėl negalima pamiršti 1652 m. Seimo pamokos ir stengtis atpažinti šių laikų čičinskus ir jų daromus darbus.

Jonas Kurtakis

(Atkelta iš 3 psl.)

ISTORIKAI PRIEŠ...

džios institucijos bei griežtai nepartinės nevyriausybinių organizacijos, tokios kaip Signatarų klubas ar Mokslų akademija (neformalus deleguojančių organizacijų atrankos principas – esminis jų indėlis į Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą). Ši taryba, kurią sąmoningai siekiama apsaugoti nuo virtimo partinių rietenų įkaite, pagal įstatymo projektą turėtų šias funkcijas (10 straipsnio 6 dalis): svarstyti ir tvirtinti Tautos istorinės atminties įamžinimo kryptis bei atmintinių metų minėjimo programų metmenis; inicijuoti bei nagrinėti pasiūlymus dėl Tautos istorinės atminties objektų ir teikti juos ŠMKK; koordinuoti Tautos istorinės atminties įamžinimo kryptis ir atmintinių metų minėjimo programų įgyvendinimą; teikti išvadas ir pasiūlymus Seimui ir Vyriausybei dėl Tautos istorinės atminties objektų, dėl Tautos istorinės atminties politiką reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų projektų. Lieka neaišku, kur čia įmanoma rasti bet kokios formos akademinės laisvės ar istorijos naratyvų cenzūrą, kišimąsi į istorikų diskusijas arba istorijos mokymo programą.

Projektas reikalingas dėl akivaizdžių priežasčių. Istorinė politika egzistuoja visada ir kiekvienoje šalyje, nes visos valstybės neišvengiamai vienaip ar kitaip reguliuoja Tautos (kaip rašoma aiškinamajame rašte, Tauta suvokiama konstitucine politinės, o ne etninės tautos prasme) istorinės atminties klausimus. Tačiau ši politika gali būti chaotiška arba nuosekli. Šiandien Lietuvoje niekas negalėtų pasakyti, kokiais principais remiantis yra paskelbiami Klaipėdos krašto sukilimo ar Oršos mūšio metai. Tačiau pagal kritikų logiką, kiekvienas toks pasirinkimas yra cenzūra kitų, alternatyviai galimų minėjimų atžvilgiu.

Jubiliejiniai metai tvirtinami atskirų Seimo narių menkai argumentuotais siūlymais, jiems pritariama be ilgų ginčų. Nieko keista, kad argumentų ir ilgalaikės koncepcijos nematančioje visuomenėje po to kyla nemažai klausimų ir diskusijų, ką ir kodėl minime ir gerbiame, net jei ir pritariame atskiriems pasiūlymams. Tokioje situacijoje visiškai reali ir įmanoma tokia istorinės sąmonės šizofrenija, kai vienais metais minėsime valstybę kūrusio Vinco Kudirkos, o kitais metais – ją naiviai išdavusios Salomėjos Neries

metus. Visuomenėje atspindi to pasekmės: apklausų metu partizanines kovas nereikalingomis ir beprasmėmis, o tarpukario valstybingumo laikotarpi iš esmės gėdingu laiko ir šiuos vertinimus kategoriškai atmeta labai panaši visuomenės dalis (Inga Vinogradnaitė, knygoje „Istorija kaip politinio mąstymo veiksnys“, 2012 m., 164 psl.). Šią šizofreniją gydyti ir skirta siūlomoji istorinės atminties taryba.

Ko iš tiesų bijo istorikai?

Cenzūros baimė argumentuojama būtinumu išsaugoti alternatyvius istorijos naratyvus. Įstatymo projekto autorių nuomone, akademinė diskusijai vieta akademinėje erdvėje ir niekas nenori į ją kištis. Visuomenei reikalingas aiškus ir neprieštaringas svarbiausių istorijos faktų ir jų vertinimo orientyrų supratimas – ne prievarta privalomas visiems piliečiams, bet aiškiai steigiamas kaip valstybės pozicija vertinant svarbiausius savo istorijos klausimus.

Tyrimai patvirtina, jog didžiavimasis pilietine priklausomybe Lietuvai tiesiogiai susiję su Lietuvos istorijos išmanymu (ten pat, 152 psl.), o pareigos valstybei jausmas (būtina taip trokštamo ir niekaip Lietuvoje nesukuriama pilietiškumo sąlyga) – su tautų laikymu pagrindiniais istorijos subjektais. Šiandien daugelio Lietuvos istorikų menkinama tarkukario Lietuva šią aplinkybę puikiai suprato ir atsižvelgdama į ją formavo istorijos politiką.

Įstatymo projektui prieštaraujantys istorikai jau yra atskleidę, ką jų supratimu istorijos politikoje reiškia „alternatyvūs istorijos naratyvai“. 2012 m. paskelbus apie 1941 m. po Birželio sukilimo įkurtos Laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Brazaičio iškilmingą perlaidojimą Kaune, dalis šiandien besiskundžiančių istorikų (E. Aleksandravičius, D. Staliūnas, kt.), kartu su gausiai prisidėjusiais kolegomis iš Naujosios Kairės 95 ir kitų judėjimų paskelbė atvirą laišką, smerkiantį tokią pagarbą savo gyvybe rizikavusiam valstybingumo atkūrimo projekto vadovui. Aiški žinia ir argumentai tada atspindėjo ir šios istorikų bendruomenės bendrą poziciją: valstybės savo didvyrius ir niekšus turi vertinti ne pagal tai, ką jie yra

nuveikę dėl Lietuvos valstybingumo kūrimo ar naikinimo, o pagal rodytą pagarbą žmogaus teisėms ir orumui.

Ignoruodami istorines aplinkybes ir laikmečio mąstymą, taip galime pasmerkti ne tik nacių vykdytam holokaustui nesugebėjusią pasipriešinti ir valstybės teritorijoje kontrolės neturėjusią Brazaičio Vyriausybę, bet ir antisemitinių nuostatų neslėpusį Vincą Kudirką, belaisvius kariamams nukankinti palikdavusį Vytautą ir t.t. Naujasis Lietuvos istorijos mokslo elitas šiandien yra labai greitas pamiršti, kad **visi istorijos laikotarpiai vertintini tik savo laikmečio, o ne universalios kategorijomis** (Quentin Skinner, „*Meaning and Understanding in the History of Ideas*“).

Šiandien netrūksta ir daugiau skirtingos kilmės tokių „alternatyvių istorijos pasakojimų“ – **Alfредas Bumblauskas pasakoja, kad 1918-1920 m. vyko ne Lietuvos-Lenkijos, o pilietinis senalietuvių-naujalietuvių karas**, taigi negalime kalbėti ir apie Vilniaus okupaciją (stebėtinai sutapimas su Radoslaw Sikorski pozicija), Algirdas Paleckis pasakoja, kad Sausio 13-ąją savi šaudė į savus, LLRA atstovas J. Skuderis mokslinėje studijoje parašo, kad 1993 m. konfliktus dėl žemės nuosavybės Pietryčių Lietuvoje slopino kariuomenė. Alternatyvių pasakojimų netrūksta, tačiau akivaizdu, kad valstybė negali jų visų palaikyti ir turi turėti, pageidautina, autoritetingą ir kolegialią nuomonę, kuriuos „pasakojimus“ palaikyti ugdat piliečių istorinę ir valstybinę sąmonę, bendro istorinio likimo ir atsakomybės už valstybės ateitį suvokimą.

Tikrieji cenzoriai

Pabaigai tenka pasiskolinti pažįstamo istoriko tezę: projekto **kritikai bijo ne tariamai įstatymo kuriamo istorinės tiesos monopolio, o jog patys praras savo kuriamą tiesos monopolį.** Skirtumas šiuo atveju yra tik formos, o ne turinio: jei istorinės atminties taryba nurodytų, kokie istorijos naratyvai yra vieninteliai teisingi, kaip melagingai teigia įstatymo kritikai (abejojančiams belieka skaityti įstatymo projektą), tai patys projekto priešininkai jau dabar *de facto*

NATO ORO POLICIJOS MISIJOJE – JAV KARIAIAmerikiečių lėktuvas McDonnell Douglas F-15C Eagle. airliners.net

Vilnius, sausio 3 d. (ELTA).

NATO oro policijos misiją Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvėje pradėjo JAV kariai. Jie pakeitė Belgijos karinių oro pajėgų karius.

Sausio 3 d. Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose vyko kontingentų pasikeitimo ceremonija.

„Noriu padėkoti Belgijos kariamams už dalyvavimą šioje misijoje. Vertiname jūsų dalyvavimą ir atsidavimą šiai misijai bei jūsų parodytą solidarumą su Baltijos šalimis, šiais metais mininčioms 10-ąsias narystės NATO ir oro policijos misijos mūsų regione metines“, - ceremonijos metu sakė krašto apsaugos ministras

kuria tokį neformalios cenzūros mechanizmą, akademinės įtakos svertais nuosekliai marginalizuodami ir stumdami iš rimtomis istorikų „*mainstream*“ laikomų diskusijų lauko visus jiems nepriimtinius istorijos naratyvus. Lėtai, bet užtikrintai kuriama iliuzija, jog Lietuvoje nėra rimtų istorikų, kurie Lietuvos istoriją vertintų ne pagal Lietuvos istorijos instituto ir vadinamųjų „bumblauskininkų“ viziją – be nostalgijos J. Pilsudskio nesėkmingai atkūrinėtai ATR ir su pagarba J. Basanavičiaus tautinės valstybės projektui.

Baisiausia tai, jog nieko nekeičiant iš **Lenkijos valstybinius ordinus gaunantys istorikai iš tiesų Lietuvoje pavers vyraujančia ir vienintele rimtai vertinama pačiai valstybei priešiška nuostata, jog modernios Lietuvos valstybės sukūrimas ir atskiri kovos už ją atvejai tebuvo istorinė klaida.** Istorikų buginamai visuomenei lieka pačiai sau atsakyti į klausimą, ką darysime, kai tokie požiūriai iš universitetų persikels į mokyklų programas ir užaugs Lietuvos vastybingumo kūrėjus niekinanti ir paties valstybingumo nevertinanti karta. Siūlomas Tautos istorinės atminties įstatymas yra mažas, bet prasmingas žingsnis stabdant tokį scenarijų.

Vytautas Sinica, delfi.lt

Juozas Olekas.

J. Olekas išreiškė viltį, kad Baltijos šalyse vykdoma misija ir toliau bus kolektyvinio mąstymo, veikimo ir sumanios gynybos pavyzdys.

Prieš kontingentų pasikeitimo ceremoniją vykusio J. Oleko ir JAV oro pajėgų Europoje bei oro komponento vadavietės Ramšteine vado generolo Frank Gorenc susitikime buvo aptarti oro policijos misijos Baltijos šalyse klausimai, Baltijos regiono karinių pajėgų treniruočių planai ir kitos aktualijos.

Susitikime ministras pasiūlydė NATO oro policijos misijos Baltijos šalyse tęstinumu - šiais metais minimas misijos dešimtmetis - ir padėkojo JAV generolui už šalies paramą ir indėlį į Lietuvai, Latvijai ir Estijai svarbią misiją, kurioje JAV karinių oro pajėgų Europoje kariai dalyvauja jau ketvirtą kartą.

„Džiaugiuosi NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse dalyvaujančių sąjungininkų solidarumu ir tuo, kad prie misijos prisideda vis daugiau šalių - prisijungti siekiant užtikrinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvės saugumą taip pat yra nusprendusios Italija ir Vengrija“, - sakė J. Olekas.

JAV kontingento pamainą, kurios dauguma atvyko iš nuolatinės dislokacijos vietos Jungtinėje Karalystėje, Lakenheath Aviacijos bazės, sudaro per 150 karių - lakūnai, technikai, medicinos personalas, palaikymo grupės, komunikacijos ir kitų sričių specialistai. Amerikiečiai Baltijos šalių oro erdvėje patruliuos su keturiais naikintuvais F-15 C „Eagle“.

NATO šalys pradėjo siųsti savo karius ir naikintuvus saugoti Baltijos šalių oro erdvę nuo 2004 metų kovo, kai Lietuva, Latvija ir Estija tapo NATO narėmis. Nuo to laiko NATO oro policijos misiją vykdė jau 14 šalių partnerių.

Baltijos oro erdvėje jau yra patruliuavę Danijos, Prancūzijos, Belgijos, Čekijos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Lenkijos, Nyderlandų, Norvegijos, Portugalijos, Rumunijos, Turkijos, Vokietijos kariai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIKRAŠČIO JAV PRENUMERUOKIMO
LIEKIMO KAINOS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$10,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

„VISI ES VADOVAI PAMATĖ KITOKĮ UKRAINOS PREZIDENTĄ”

Dėl to, kad per Vilniaus Rytų partnerystės viršūnių susitikimą Ukraina nepasirašė Asociacijos sutarties su Europos Sąjunga (ES), Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė nelinekusi kaltinti vien Rusijos. Pasak Prezidentės, dabartinė Ukrainos vadovybė dėl vieno ar kitų priežasčių tam spaudimui pasidavė.

„Nenoriu kaltinti tik Rusijos. Vien išorinio spaudimo nepakanka. Jei yra politinė valia atsispirti, išorinis spaudimas didelės įtakos turėti negali. Tačiau greičiausiai atsitiko taip, kad dabartinė Ukrainos vadovybė dėl vieno ar kitų priežasčių tam spaudimui pasidavė. Todėl atsakomybė visų pirma tenka dabartinei šalies vadovybei, kuri parodė, kad net nelabai supranta, kas yra europinė integracija, ką reiškia laisvosios prekybos sutartis, nes buvo įrodinėjama, neva ši sutartis Ukrainai atneš daug žalos. Reikalauta

kažkokių didžiulių kompensacijų”, - interviu žurnalui *IQ* sakė šalies vadovė.

D.Grybauskaitės teigimu, visi ES vadovai pamatė kitokį šalies prezidentą Viktor Janukovyč ir daugelį vadovų, be abejo, tokia pozicija labai nuvylė.

„Ne tik dėl Asociacijos susitarimo nepasirašymo, bet ir dėl požiūrio į ES, į laisvosios prekybos sutartį. Pareikšta ir tokia nuomonė, kad **V. Janukovyč suteiktas pasitikėjimo kreditas beveik išbarstytas**. ES vadovai iš Vilniaus viršūnių susitikimo išsivežė visai kitokią nuomonę apie Ukrainos prezidento poziciją ES atžvilgiu. Šiuo požiūriu **Vilniaus susitikimas buvo labai naudingas, nes realiai parodė, kas yra kas**”, - teigė D.Grybauskaitė.

V.Janukovyč atsisakymas pasirašyti Asociacijos sutartį sužlugdė didelės dalies ukrainiečių lūkesčius. Iki šiol dėl to Ukrainoje tęsiasi protestai.

Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč (k) ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. *president.lt*

Apibendrinama 2013 m. antrąjį pusmetį trukusį Lietuvos pirmininkavimą ES tarybai, D.Grybauskaitė kalbėjo, jog iš užsienio šalių atstovų, tarptautinių organizacijų sulaukusi labai palankių vertinimų. Pasak Prezidentės, matyt, buvo gerai pasirinkta pasirengimo strategija.

„Pradėjome rengtis prieš keletą metų ir panaudojome tokį modelį, kurį mačiau dirb-

dama ES komisare, - būtent mažos valstybės pirmininkavimo ES modelį, kai nedaug pinigų, administraciniai gebėjimai nedideli. Geras pavyzdys buvo Liuksemburgas: žmonių nedaug, bet jie tvarkėsi itin efektyviai. Todėl sustiprinome Lietuvos atstovybę prie ES institucijų Briuselyje, iš visų ministerijų paskyrėme stiprius atstovus, kurie galėjo vadovauti darbo grupėms, taip pat

sustiprinome Užsienio reikalų ministerijos ir prezidentūros koordinacinį vaidmenį. Todėl neturėjome didelių bėdų net dėl to, kad likus pusmečiui iki pirmininkavimo pasikeitė Vyriausybė ar kad dalis ministrų neturėjo patirties dirbti su ES institucijomis”, - sakė D.Grybauskaitė.

Lietuva pirmininkavimą ES Tarybai nuo sausio 1 dienos perdavė Graikijai. *ELTA*

PLANUOJANT ĮSIVESTI EURĄ KITAIŠ METAIS

Lietuvos Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė yra sakiusi, kad jei norime įsivesti eurą 2015 metais, tai minimali mėnesio alga (MMA), įvedus eurą, turės būti 1,500 litų. Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotoja Ingrida Šimonytė teigia, kad **euras ir 1,500 litų MMA 2015 metais yra nesuderinami dalykai**.

„Jei kas nors įsivaizduoja, kad Lietuvoje nuo 2015 metų turėtų būti minimali alga 1500 litų ir euras, tai šitas idėjas reikėtų tiesiog pamiršti. Todėl, kad jei Lietuva šį pavasarį tenkins visus Maastrichto kriterijus, kas mūsų vertinimu ir bus, tai Europos Komisija, Europos centrinis bankas, vertindamas mūsų galimybę prisijungti prie eurozonos, be jokios abejonės taip pat vertins ir tų kriterijų atitikimo tvarumą. Todėl jeigu įsivaizduojame, kad per vienerius metus minimalią algą padidinę 50 proc. išvengtume poveikio infliacijai, jos spartėjimo 2015 metais, tokie įsivaizdavimai yra visiškai naivūs”, - Žinių radijo laidoje „Aktualioji valanda” sakė I. Šimonytė.

Be to, I. Šimonytė pažymėjo, kad minimaliai algai padidėjus iki 1,000 litų, ji jau priartėjo prie kvalifikuotą darbą dirbančių žmonių atlyginimo, kas esą yra neadekvatu.

„Tai ar mes įsivaizduojame, kad minimali alga gali padidėti, tuo tarpu kiti darbo užmokesčiai liks vietoje,

ir žmonės su kvalifikacija sutiks dirbti už menkesnį atlyginimą? Žinoma ne. (...) Tokiu atveju reikėtų suplanuoti kažkokius neįsivaizduojamus pinigus visiems darbo užmokesčiams biudžetiniuose sektoriuose padidinti tam, kad būtų išlaikytos kažkokios racionalios proporcijos nuo to 1,500 litų darbo užmokesčio”, - nurodė buvusi finansų ministrė.

Tokiu atveju, anot I. Šimonytės, biudžeto deficitas suvaldytas nebus, o Maastrichto kriterijai – neatitiktų.

Pasak jos, net ir nedidinant MMA, 2015-2016 metais jau tikimasi infliacijos padidėjimo dėl padėties darbo rinkoje – trūkstant darbuotojų, didės jų atlyginimai ir tas veiks kainas.

„Tai jeigu prie to mes dar bumbtelėtume darbo užmokesčio padidinimą 50 ar 30 procentų per vienerius metus, įsivaizduoti, kad tokia infliacija gali būti suvaldyta – tikrai reikėtų stebukladario, kad taip atsitiktų”, - kalbėjo I. Šimonytė.

2015 metais Lietuva siekia įsivesti eurą – tam ji turi atitikti Maastrichto kriterijus, apimančius infliaciją, fiskalinį deficitą ir kitus rodiklius.

Latvija eurą įsivedė 2014 metais, o Estija – 2011 m.

Latvijoje MMA šiuo metu siekia 1,100 litų, Estijoje – per 1,200 litų, o Lietuvoje nuo 2013-ųjų metų ji yra 1,000 litų.

Žinių radijas

REFERENDUMO INICIATORIAI NULEIDO RANKAS

Anksčiau džiaugęsi Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) sprendimu leisti pataisyti klaidingus parašus referendumo dėl draudimo žemę pirkti užsieniečiams iniciatoriai dabar sako, kad per penkiolika dienų patikslinti kelis tūkstančius parašų yra neįmanoma, nes didelę dalį pasirašiusių asmenų teks aplankyti antrąsyk.

Nuomonę vienas iš referendumo iniciatyvinės grupės narių **Pranciškus Šliužas** pakeitė po to, kai paaiškėjo, kad Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) neleis naudotis turimais Gyventojų registro tarnybos duomenimis apie dėl referendumo netiksliai pasirašiusių asmenų adresus, gimimo datą, pavardes.

Pasak jo, be galimybes naudotis šiais duomenimis,

VRK iniciatyvinei grupei įdavė „geležines Eglės klumpes”.

„Jūs mus išvarote net ne žibučių ieškoti, o duodate mums geležines Eglės klumpes, kurių sunešioti tikrai neįstengsime per 15 dienų”, – penktadienį vykusiame VRK posėdyje teigė P.Šliužas.

VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas iš pradžių dar abejojo, ar komisija negalėtų leisti pasižiūrėti į Gyventojų registro tarnybos duomenis, tačiau paskui pripažino, kad leidus pasižiūrėti, iniciatyvinės grupės nariai juos paslapčia gali ir nusikopijuoti.

Referendumo iniciatoriai trūkumus pašalinti pagal VRK penktadienį patvirtintą metodiką galės nuo sausio 6-osios iki 21-osios.

Naujų parašų per šį laikotarpį rinkti nebus galima.

SVARSTYS SEIMŪNO PASISAKYMUS APIE ŽYDŲ GELBĖTOJUS

Seimo nario socialdemokrato Broniaus Bradausko pasisakymus, jog žydų gelbėtojams pensijas turėtų mokėti Izraelis, svarstys partijos etikos ir procedūrų komisija.

Į komisiją su prašymu įvertinti Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko B.Bradausko pasisakymus kreipėsi Lietuvos socialdemokratų partijos vadovas premjeras Algirdas Butkevičius.

Komisija kreipimasi nagrinės sausio 9 dieną, pranešė Socialdemokratų partija. Pranešime taip pat pabrėžia-

ma, kad tiek gelbėjusieji, tiek gelbėjamieji buvo Lietuvos piliečiai, tad negalima kalbėti apie Holokaustą lyg tai būtų kitos valstybės problema. A.Butkevičius taip pat pranešė „labai neigiamai” vertinantis partijos bendražygio Seimo nario B.Bradausko pareiškimą, kad žydus Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjusiems lietuviams valstybines pensijas turėtų mokėti ne Lietuva, o Izraelis.

Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas socialdemokratas Bronius Bradauskas pareiškė, kad žydus Antrojo

pasaulinio karo metais gelbėjusiems lietuviams valstybines pensijas turėtų mokėti ne Lietuva, o Izraelis. „Nematau, kodėl Lietuvos valstybė turi mokėti. Būtų labai logiška, jeigu mes kreiptumėmės į Izraelį, ir Izraelis galėtų mokėti. Bet ne, žydai nenori mokėti ir tik žiūri, ką paimti iš Lietuvos”, - sakė jis.

Tai ne pirmas kartas, kai socialdemokratų partija atsiriboja nuo B.Bradausko. Spalio mėnesį partija atsiribojo nuo B.Bradausko veiksmų, kai jis pataikaudamas Rusijai pareikalavo iš dokumentinio filmo išimti kadrus apie sovietų agresiją 1991 metų sausio 13-ąją. *LRT*

POPIEŽIUS PRANCIŠKUS LINKI STIPRYBĖS, DRĄSOS IR VILTIES

Toks buvo jo homilijos per sausio 1 d. ryto mišias Šv. Petro bazilikoje akcentas.

Katalikų Bažnyčia sausio 1-ąją dedikuoja pasaulinės taikos skatinimui. Pranciškus sakė, kad pasaulyje esama „alkio ir troškulio teisingumui, taikai ir Dievui“.

Pirmaisiais savo popiežiavimo metais Pranciškus nustatė kelią, anot jo, „neturtingajai“ Bažnyčiai, dėmesingai vargstantiems ir „džiugiai“ besikreipiančiai į kitus.

Argentinoje gimęs pontifikas paragino pasaulio katalikus laikytis „tikėjimo vado“vo“, kuris žada džiaugsmingą Evangeliją „be ribų“.

Vėliau popiežius Pranciškus, laimindamas susirinkusius Šv. Petro aikštėje maldininkus, ragino stiprinti solidarumą pasaulyje.

„Mes visi turime pareigą veikti taip, kad pasaulis būtų gerbiančių vienas kitą brolių bendruomenė, pripažįstančių savo skirtingumą ir besirūpinančių vienas kitu“, – sakė jis.

Pranciškus pažymėjo, kad smurto ir neteisybės akivaizdoje „negalima būti abejingam ir neveikliam“, ir palinkėjo, kad 2014-ieji atneštų „tikrą įsipareigojimą kurti visuomenę, kurioje būtų daugiau teisingumo ir daugiau solidarumo“.

„Turime liautis ėję šiuo smurto keliu! Kas vyksta žmogaus širdyje? Žmonijos širdyje? Mes turime liautis!“ – pabrėžė jis.

Pranciškus sakė turįs vil-

Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės susitikimas su Lietuvos tradicinių krikščioniškųjų religinių bendruomenių vadovais.

R. Dačkaus nuotr.

PREZIDENTĖ PADĖKOJO DVASININKAMS

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su tradicinių krikščioniškųjų religinių bendruomenių vadovais.

Susitikime kalbėta apie kalėdinio laikotarpio svarbą Lietuvos tikintiesiems,

ties, kad „brolybė“ ir „taikos šauksmas“ iš karo draskomų pasaulio kraštų padrąsins imtis dialogo ir „nuvers sienas, kurios trukdo priešams pamatyti kitus broliais“.

Popiežius Pranciškus pirmaisiais savo popiežiavimo metais į audiencijas, mišias ir kitus renginius Vatikane pritraukė daugiau nei 6,6 mln. žmonių.

BBC, AP, AFP ir lrytas.lt inf.

religijos vaidmenį telkiant tautą, puoselėjant vertybes, ugdant atsparumą blogiems įpročiams. Aptartas valstybės ir religinių bendruomenių bendradarbiavimas švietimo, paveldo išsaugojimo ir socialinėse srityse. Taip pat kalbėta apie Lietuvos pirminkavimą ES Tarybai, šalies vardo garsinimą.

„Lietuvos stiprybei svarbus tikinčiųjų bendruomenių indėlis. Puoselėdamos žmonių dvasinę būseną, skatinamos bendruomeniškumą ir tarpusavio supratimą, savo pavyzdžiu rodydamos atsakomybę už šalia esantį, jos padeda kurti socialiai teisingesnę visuomenę“, – sakė prezidentė.

Prezidentė padėjo religinėms bendruomenėms ir bendrijoms už jaunimo užimtumo ir savanorystės skatinimo iniciatyvas bei paragino daugiau dėmesio skirti likimo išbandymus patiriantiems žmonėms, aktyviau veikti socialinės politikos srityse.

Susitikime dalyvavo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Telšių vyskupas Jonas Boruta, Kaišiadorių vyskupas Jonas Ivanauskas, Panevėžio vyskupas Lionginas Virbalas,

Šv. Juozapato Bazilijonų Ordino Vilniaus vienuolyno vyresnysis, kunigas Vinkentij Vasyl Janickij, Ortodoksų bažnyčios Lietuvoje vadovas arkivyskupas Inokentijus, Lietuvos Sentikių Bažnyčios Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, dvasinis tėvas Grigorijus Bojarovas, Rytų Sentikių Cerkvės, Vilniaus sentikių religinės bendruomenės pirmininkas Grigorijus Leonovas, Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis, Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios Generalinis Superintendentas Tomas Šernas ir Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas Raimundas Stankevičius. *lrytas.lt*

CHICAGO, IL

Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapija Adventą pradėjo iškilmingomis šv. Mišiomis gruodžio 1 dieną. Jas aujojo Jo Ekscelencija **vyskupas Andrew Wypych**. Šv. Mišios buvo aukojamos anglų ir lietuvių kalba. Šios parapijos administratorius **kun. Jaunius Kelpšas** iškilmingai buvo įvesdintas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapiją klebono pareigoms.

Gruodžio 15 d. parapijoje salėje vyko tradicinė Kūčių popietė. Tai bendras mūsų parapijiečių stalas. Prie jo susėdo įvairių klubų nariai ir dalis vienišų parapijiečių.

Klebonas kun. Jaunius Kelpšas labai gražiai vedė šią popietę, pasakodamas apie Kūčias, tradicijas ir, žinoma, giedodamas kalėdines giesmes kartu su parapijiečiais.

Paskutinis 2013 metų mėnuo taip greitai bėgo, kad nespėjome nė apsidairyti,

kai atėjo Kalėdos. Marquett parke Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia pasidabino raudona spalva – ją puošianti Dalia Zarskienė kiekvienais metais atranda kažką naujo, kad galėtų nustebinti kiekvieną tikintįjį, atėjusį į mūsų bažnyčią.

Taip papuošta bažnyčia sulaukė Kristaus gimimo šventės – šv. Kalėdų. Kūčių vakarą buvo aukojamos šv. Mišios: 4 val. vakaro – anglų kalba, 5 val. vakaro – vaikų šv. Mišios ir 11 val. vakaro – Bernelių mišios. Buvo džiugu matyti tiek daug jaunų šeimų su mažais vaikais. Tai mūsų parapijos ateitis.

Šv. Kalėdų dieną bažnyčia taip pat buvo pilna. Taip turėtų būti ir kiekvieną sekmadienį!

Dar nespėjome išpakuoti kalėdinių dovanėlių, o jau ir Naujieji metai ant slenksčio. Parapija organizavo Naujųjų metų sutikimą šventiškai papuoštoje parapijos salėje. Daug darbo šventę organizuo-

jant įdėjo parapijos sekretorė Audra Zakarauskas, jai talkino aktyvių parapijiečių moterų grupė. Susirinko daugiau nei 150 žmonių.

Muzikinę programą atliko įžymus Lietuvos estrados dainininkas Romas Dambrauskas, taip pat Čikagos lietuvių grupė „Sandalai“ ir DJ- Donatas. Humorigines miniatūras vaidino Amerikos lietuvių teatras „Viltis“.

Visą naujametinį vakarą lydėjo gera nuotaika, puiki muzika ir geras maistas iš „Lithuanian Deli“.

Norime pakviesti į naują susitikimą – sausio 19 d., sekmadienį, 12 val. po pietų su režisieriumi Vytautu V. Landsbergiu ir dainininke Ieva Narkute. Bus rodomas naujas Vytauto V. Landsbergio filmas „Trispalvis“. Dainininkė Ieva Narkutė atliks partizanų dainas. Filmą sukurtas už privačias aukotojų lėšas, kurie neabejingi laisvės kovų atminimui.

GM

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas.

WATERBURY, CT

PRIE KŪČIŲ STALO

2013 m. gruodžio 22 d. JAV Lietuvių Bendruomenės Connecticut apygardos, Waterbury apylinkės vadovybė pakvietė savo bei apylinkių narius, bei jų draugus amerikiečius į tradicinę Kūčių popietę. Gausiai susirinkusius šventės dalyvius sveikino jos vedėjai – Waterbury apylinkės pirmininkė Eglė Zylė bei bendruomenės aktyvistas Linas Balsys. Prie neregėto ilgio Kūčių stalo susėdusiems renginio dalyviams jie pristatė šventės svečius – Lietuvos Respublikos generalinį konsulą New Yorke Valdemarą Sarapiną su žmona Vyte bei JAV Lietuvių Bendruomenės

Connecticut apygardos pirmininkę Dianą Norkienę su vyru Leonardu.

Sveikindamas tautiečius, generalinis konsulas dėkojo už jų pastangas puoselėti lietuviybę, saugoti lietuviškas tradicijas, mokyti savo vaikus ir anūkus lietuvių kalbos. Ypatingai džiugu, kad Connecticut valstijoje vėl atgimė Vaivos Vėbraitės lituanistinė mokykla. „Lai Naujieji metai būna dosnūs geros sveikatos ir prasmingų darbų Jūsų šeimoms, bendruomenei ir Tėvynei Lietuvai. Lai jie būna kupini gyvenimo grožio ir džiaugsmo”, - sakė generalinis konsulas.

Connecticut valstijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė D.Norkienė džiaugėsi

Prie šventinio Kūčių stalo.

Rasos Dooling nuotr.

ypatingai aktyvia Waterbury apylinkės, vadovaujamos E.Zylės, veikla ir linkėjo šventės dalyviams bei jų šeimoms linksmų Šventų Kalėdų bei kūrybingų, šviesių ir laimingų Naujųjų metų. Bendruomenės narė Janina Nawarskas skai-

tė ištraukas iš savo šviežiai išleistos knygos „A Child Lost. My Life’s Journey from War-Torn Europe to Proud American”, kurią su dedikacija ji padovanojo generaliniam konsului. Šventės dalyviai dalinosi kalėdaičiais bei vai-

šinosi tradiciniais Kūčių valgiais – kelių rūšių silke bei mišrainėmis, karšta žuvimi su bulvėmis, kūčiukais, aguonų pienu, kisieliumi, džiovintų vaisių kompotu.

LR generalinio konsulato NY inf.

CLEVELAND, OH

BERNELIŲ MIŠIOS

Per daugelį metų, kai kurios senosios bažnytinės Romos katalikų tradicijos pasikeitė: vienos prarado savo iškilmingumą, kitos savo tikslą, prasmę ir reikšmę, o dar kitos buvo pakeistos paprastesnėmis. Tai įvyko atsižvelgiant į tikinčiųjų reikalavimus ir patarimus, taip pat ir į Bažnyčios vadovybės (įskaitant ir popiežių) gerai apgalvotus nurodymus. Tai atsispindėjo ir šių metų Bernelių Mišiose.

Jos buvo aukojamos š.m. gruodžio 24 d. 10:00 v.v. Cleveland, Ohio šv. Kazimiero šventovėje. Šv. Kalėdų iškilmingas apeigas pradėjo

parapijos „Exultate” choras, vadovaujant muz. Ritai Kliorienei, vienos valandos kalėdinės muzikos įžanga. Chorui talkino sol. Virginija Muliolienė ir įvairūs instrumentai. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. Joseph Bacevice, padedant scholastikui Lukui Laniauskui S.J.

Šiai dienai skirtame pamoksle, kleb. Joseph Bacevice kalbėjo apie baimę ir nerimą belaukiant Kristaus gimimo ir didį džiaugsmą Jam gimus, džiaugsmą, kuris iki šiol pripildė visų tikinčiųjų širdis šios šventės metu. Šv. Mišių pabaigoje, scholastikas Lukas Laniauskas savo kalboje šią šventę palygino su kvietimu į dvasinę puotą.

Algirdas V. Matulionis

Keturakis, Jokūbas Dinsmonas), piemenėliai (Julija Custardo, Lukas Murauskas), angelai (Veronika Puidokas, Greta Pauplys, Kamilė Černiauskaitė, Gabrielė Tomonis). Pasakotojai – Vesta Steponavičiūtė, Marius Bulskis, Leon Kamenev, Kamilė Diržys, Domas Dargis, Ema Kaunas, Martynas Barškėtis – pasakojo „Eglė – žalčių karalienė kitaip”. Vaidmenų užteko visiems vaikams – kalėdiniam vaidinime vaidino visi 3-6 klasių mokiniai. Spektaklio metu 3 klasės mokiniai padainavo lietuvių liaudies dainą „Augo kieme klevelis”, 4 klasės – „Ko liūdi, berželi?”. 5 klasė, sveikindama visus Šv. Kalėdų proga, atliko dainą „Rudnosiukai”.

Pagrindinius vaidmenis atliko 6 klasės mokiniai: Eglė – Elina Kunickaitė; Žilvinas – Vytautas Staniškis; Eglės mama – Viktorija Buntinaitė; Eglės tėtis – Lukas Stonkus. Eglės vaikai – Drebulė – Inga Žliobaitė, Beržas – Linas Juškelis, Uosis – Matas Mikužis, Ažuolas – Mantas Markevičius.

Tai buvo šventė ne tik vaikams, bet ir visiems, padėjusiems ją paruošti. Aplinką

FLORIDA

Nauji klubo nariai.

Klubo valdybos posėdyje priimti nauji nariai: aktyvūs – Nijolė Vengris, Andrius Augulis; nuolatiniai – Eugenija Kaspariūnas, Antanas Kaspariūnas, Kazys Kaspariūnas. Sveikiname naujuosius narius.

Klubo narių metinis susirinkimas. Lietuvių klubo metinis ataskaitinis narių susirinkimas šaukiamas sausio 18 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Susirinkime pranešimus skaitys visi 2013 m. pareigūnai, Revizijos komisijos ir visų klubo ribose veikiančių padalinių vadovai. Kviečiame narius gausiai šiame susirinkime dalyvauti.

Susipažinimais su 2014 pareigūnais. Supažindinimas su 2014-tiems metams Klubo pareigūnais bus sausio 19 d., sekmadienį, tuojau po pietų. **Lietuvių žinios, Nr 449.**

papuošė ir gražios dekoracijos, kurias pagamino vaikai kartu su tėveliais bei mokytojomis. Tokios šventės – graži lietuvių tradicija, vienijanti mūsų tautiečius. **GM**

ARGENTINA

Lietuvių muziejus „Olgrun”, Argentinos Esquel mieste, Chubut provincijoje, įkurtas Olgos ir Bruno Lukosevičių, švenčia 10 metų nuo jo įkūrimo jubiliejų. Sveikiname.

Šokių grupių pasirodymai. Tandil miesto lietuvių kilmės entuziastų įkurta „Laisva Lietuva” draugija suruošė III-jų metų veiklos sukakties šventę, kuri vyko lapkričio 23 d.. Joje dalyvavo mūsų šokių ansambliai „Dobilas” ir „Žiburinis”. Dėkojame visiems už nuoširdų mūsų jaunuolių priėmimą.

Nauja interneto svetainė, įkurta jaunuolių Evangelina

Varela Valantinas ir Martin Mazzarelli Žibertas, jungianti pasaulio lietuvių, kurioje rasite žinučių, informacijos ir naujienų – www.lituanosenelmundo.com. Taip pat galite žinutes sekti per Facebook: <https://www.facebook.com/pages/lituanosenelmundocom/462854250465690?fref=ts>

SLA Valdyba sveikina ir linki laimingų Kalėdų ir Naujųjų Metų visiems nariams, draugams, spaudos ir radijo atstovams, draugijoms, užsienio įstaigoms, ir mūsų „Žinių” skaitytojams. Kartu dėkojame visiems prisidėjusiems prie mūsų veiklos. **SLA inf.**

MOLDOVA

KALĖDŲ VAKARĄ AMBASADOJE BŪRĖSI VIETOS LIETUVIAI

Lietuvos ambasadoje Kišiniove gruodžio 25-osios vakarą rinkosi Moldovos lietuviai. Ambasados darbuotojai tautiečiams Kalėdų vakarą pasakojo apie per antrąjį besibaigiančių metų pusmetį nuveiktus darbus Lietuvai pirmi-

ninkaujant Europos Sąjungos Tarybai.

Vakaronės metu taip pat buvo rodomas dokumentinis filmas apie Lietuvos diplomatinės istoriją „Gedimino keliu” ir vyko muzikinio filmo „Velnio nuotaka” peržiūra.

Moldovoje veikia dvi lietuvių organizacijos, vienijančios kelias dešimtis lietuvių, iš viso šalyje gyvena apie 300 lietuvių. **LR URM inf.**

2013 m. gruodžio 14 d., Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje 3, 4, 5, 6 klasių mokiniai vaidino spektaklį „Eglė – žalčių karalienė kitaip”. Daug darbo ruošiant šią kalėdinę pasaką teko 6-tų klasių mokytojoms Redai Dinsmonienei ir Giedrei Savukynienei. **G. Markevičiaus nuotr.**

2014 metų sausio pirmą dieną Lietuva pradėjo darbą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje (JTST), kuris truks dvejus metus. „Narystė Taryboje mums suteikia ne tik unikalią progą betarpiškai dalyvauti pasaulio politikos procese, bet ir atveria galimybes siekti, jog tarptautiniuose santykiuose vis labiau įsitvirtintų pagarbos žmogaus teisėms, demokratijai bei valstybių lygiateisiškumui principai. Tai ypač aktualu Lietuvai ir kitoms mažoms valstybėms, siekiančioms apginti savo teises ir interesus globaliame pasaulyje bei artimojoje kaimynystėje”, – sako Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

LR URM

LIETUVA NUO SAUSIO 1-OSIOS LEMS DAUGIAU

Lietuva nuo sausio pradžios pradeda darbą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, kuriai pagal tarptautinę teisę tenka pagrindinė atsakomybė už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą pasaulyje.

Už Lietuvos narystę Saugumo Taryboje spalio mėnesį balsavo 187 valstybės. Iš viso Jungtinėms Tautoms priklauso 193 šalys.

Lietuva bus viena iš 10 neuolatinų narių 2014 ir 2015 metais. Saugumo Taryboje Jungtinės Valstijos, Kinija, Rusija, Prancūzija ir Didžioji Britanija yra nuolatinės narės, jos turi veto teisę.

Lietuva vasarį pirmi-

ninkaus šiai institucijai. Pirmininkavimas Saugumo Tarybai trunka vieną mėnesį, o pirmininkaujančių šalių eilė nustatoma abėcėlės tvarka. Per dvejų metų kadenciją Lietuvai pirmininkauti Saugumo Tarybai teks du kartus.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sakė, kad darbas Saugumo Taryboje leis tarptautinei bendruomenei daugiau sužinoti apie Lietuvą ir paskatins politinius, kultūrinius bei ekonominius ryšius.

„Prognozuočiau, kad į Lietuvą atvyks tokių šalių, kurių tikrai mes dažnai nematydavome, atstovai ir ministrai, ir mes turėsime progos

apie save ir papasakoti, save parodyti, iš to turėti ekonominę, kultūrinę naudą ir labiau įsitvirtinti pasauliniame žemėlapyje”, – teigė ministras.

Prezidentės Dalios Grybauskaitės teigimu, po pirmininkavimo ES Tarybai tai bus naujas garbingas iššūkis ir įsipareigojimas visai tarptautinei bendruomenei.

Saugumo Tarybą sudaro penkiolika Jungtinių Tautų narių. Tai yra vienintelė institucija, kuri pagal tarptautinę teisę gali sankcionuoti karinės jėgos panaudojimą. Sprendimai priimami devynių balsų dauguma.

Lietuva yra pirmoji Baltijos valstybė, išrinkta į Saugumo Tarybą. Šalis apie ketinimus paskelbė dar 1996 metais.

LR URM

druomenės bei organizacijas, kurios gali suburti diasporą ir taip prisidėti prie bendrų tikslų siekimo.

Diskusijoje dalyvavo Airijos ambasadorė Lietuvoje Philomena Murnaghan, Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, institucijų, įgyvendinančių „Globalios Lietuvos” programą, Vilniaus miesto savivaldybės, akademinės bendruomenės, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai, taip pat Lietuvos diasporos profesionalus jungiančios organizacijos „Globalios Lietuvos vadovai” atstovai bei valdybos nariai.

Sausio 3 d. K. Aikinsas savo įžvalgas apie diasporos politiką taip pat pristatė antrą kartą Lietuvos Prezidentūroje organizuojamų „Globalios Lietuvos” apdovanojimų ceremonijoje.

Diskusija organizuojama įgyvendinant Užsienio reikalų ministerijos koordinuojamą „Globalios Lietuvos” programą.

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

Nuo sausio 1-osios Latvijai įsivedus bendrąją Europos Sąjungos (ES) valiutą eurą, ji investuotojams gali tapti patrauklesne už Lietuvą. Kita vertus, Lietuva šį Latvijos pranašumą gali atsverti, jei tik sugebės priartėti prie euro, sako finansų ministras Rimantas Šadžius. Ministras pabrėžė, kad Latvija yra viena iš pagrindinių Lietuvos ekonominių partnerių, todėl šalyje turėtų sulaukti ir pozityvių reiškinių, susijusių su kaimynų pasiekimais.

„Latvijoje išaugęs vartojimas, augantys atlyginimai galėtų patempti mūsų įmonių, kurios eksportuoja į Latviją, ekonominę padėtį”, – prognozavo ministras. „Neigiamas faktorius Lietuvai būtų investicijų atitraukimas nuo Lietuvos, tačiau su tuo galėtume kovoti tvirtai pasiryžę įvesti eurą nuo 2015-ųjų sausio 1 dienos. Tada ilgalaikės investicijas planuojantis verslininkas galbūt į tą vienerių metų skirtumą neatsižvelgtų, o žiūrėtų (verslo - ELTA) sąlygų”, – teigė R. Šadžius. Vis dėlto finansų ministras laikėsi nuomonės, kad Lietuva – tik per vieną žingsnį nuo euro, todėl galimų negatyvių pasekmių mūsų šalis turėtų išvengti.

„Šiuo metu Lietuva jau atitinka Maastrichto kriterijus, vienintelis skaičius, kuris nėra aiškus – tai 2013 m. valdžios sektoriaus deficitas. Nėra aiškus ta prasme, kad jis dar nesuskaičiuotas ir Eurostat’o nepaskelbtas (...). Turiu rimto pagrindo manyti, kad 3 proc. neviršysime ir visus Maastrichto kriterijus balandį-gegužę turėtume atitikti”, – teigė R. Šadžius.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė, premjeras Algirdas Butkevičius ir užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pirmadienį pareiškė užuojautas Rusijos valdžios pareigūnams dėl žmonių gyvybes nusinešusių teroro aktų Volgogrado mieste. Pasak prezidentės D. Grybauskaitės, teroristiniai išpuoliai negali būti pateisinami. „Savo ir visų Lietuvos žmonių vardu reiškiu nuoširdžią užuojautą dėl tragiškų įvykių Volgograde. Šią sunkią akimirką linkiu stiprybės ir ištvermės žuvusiųjų artimiesiems ir visiems nukentėjusiems”, – teigiama prezidentės užuojautoje Rusijos vadovui Vladimirui Putinui.

Ministras pirmininkas A. Butkevičius užuojautoje Rusijos premjerui Dmitrij Medvedev teigė, kad Lietuva su visa tarptautine bendruomene smerkia terorizmą kaip nusikaltimą, kuriam nėra pateisinimo. „Šią sunkią akimirką linkime didžiausios stiprybės ir ištvermės žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų šeimoms, jų artimiesiems”, – sakoma Vyriausybės vadovo užuojautoje.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius laiške Rusijos užsienio reikalų ministrui Sergej Lavrov taip pat pareiškė užuojautą nukentėjusiems nuo teroro išpuolių Volgograde gruodžio 29 ir 30 dienomis. „Liūdime kartu su žuvusiųjų artimaisiais ir linkime kuo greičiau pasveikti sužeistiesiems”, – užuojautoje teigia ministras. Per dvi pastarąsias dienas Volgograde įvykdyti du išpuoliai, kuriuos Rusijos teisėsaugos pareigūnai laiko teroro atakomis: sekmadienį mirtininkas detonavo galingą bombą šio miesto pagrindinėje geležinkelio stotyje, o pirmadienį per rytinį eismo piką susprogdintas sausakimšas troleibusas. Per abu išpuolius žuvo mažiausiai 32 žmonės, o dar 72 sužeisti.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija stebisi dėl gruodžio 29 dieną atlikėjo Oleg Gazmanov koncerte nuskambėjusio kūrinio. Juo sąmoningai kurstoma nesantaika ir rodoma nepagarba Lietuvos istorijai. „Tarptautinės teisės pažeidimas, valstybių okupacija ir sulaužyti žmonių likimai negali būti pateisinami jokiais internacionalistiniais lozungais”, – pabrėžiama ministerijos pareiškime.

Per koncertą Vilniuje O. Gazmanov atliktoje dainoje „Pagaminta Sovietų Sąjungoje”, be kita ko, dainuojama: „Ukraina ir Krymas, Baltarusija, Moldova – tai mano šalis! Sachalinas, Kamčatka, Uralo kalnai – tai mano šalis! Krasnodaro kraštas, Sibiras ir Pavolgys, Kazachstanas, Kaukazas, ir Pabaltijys... Aš gimiau Sovietų Sąjungoje, padarytas SSSR!”. Ši Sovietų Sąjungą šlovinanti daina Rusijos Federacijos Konstitucijos dvidešimtmečio minėjimo metu nuskambėjo Kremliaus didžiuosiuose rūmuose.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, susitikęs su naujuoju Rusijos ambasadoriumi Lietuvoje Aleksandr Udalcov, aptarė dvišalius santykius, Europos Sąjungos ir Rusijos bendradarbiavimą. „Siekiant abiem pusėms naudingo dvišalio bendradarbiavimo, būtina laikytis tarptautinių susitarimų, o kaimyninius santykius grįsti lygiavertiškumo principu bei abipuse pagarba”, – susitikime pabrėžė Lietuvos diplomatijos vadovas. Naujasis Rusijos ambasadorius gruodžio 12-ąją Prezidentei Daliai Grybauskaitei įteikė skiriamuosius raštus. A. Udalcov pakeitė buvusį Rusijos Federacijos ambasadorių Vladimir Čchikvadze, kuris Lietuvoje rezidavo nuo 2008 metų.

LR URM, ELTA, LRT

2013 m. gruodžio 10 d., Seimo Kovo 11-osios Akto salėje įvyko iškilmingas Seimo minėjimas, skirtas Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms. Minėjimas Seimo posėdyje surengtas pasitinkant 2014-uosius – žymiausio lietuvių literatūros kūrėjo K. Donelaičio metus. *LRS nuotr.*

2014-IEJI SEIMO SPRENDIMU PASKELBTI KRISTIJO NO DONELAIČIO METAIS

Sausio 1 d. sukako 300 metų, kai gimė lietuvių grožinės literatūros pradininkas Kristijonas Donelaitis. Todėl 2014-ieji Seimo sprendimu yra paskelbti Kristijono Donelaičio metais. K. Donelaičio 300-asis gimtadienis paminėtas Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčioje.

Jubiliejinę datą paminėjo ir Klaipėdos centre, prie paminklo lietuvių grožinės literatūros pradininkui K. Donelaičiui, vidurdienį susirinkę uostamiesčio gyventojai.

K. Donelaičio gimtadienis – tradicinė, bet neformali miesto šventė, į kurią klaipėdiečiai jau įpratę rinktis pirmąją Naujųjų metų dieną su savo artimaisiais ir draugais. Visi ateina neraginami, nelaukdami jokių oficialių kvietimų. Rytprūsiuose gyvenusio ir dirbusio iškilaus lietuvių švietėjo, kurio vardą pasaulyje išgarsino hegzame-trais parašyta poema „Metai“, atminimas šimet šitaip buvo pagerbtas jau 26-ąjį kartą.

Skvere prie skulptoriaus Petro Deltuvos paminklo K. Donelaičiui susirinkę keli šimtai žmonių nusilenkė vienam originaliausių Apšvietos epochos rašytojų -skambėjo džiazio virtuozo Pranciškaus Narušio birbynės garsai, „Metų“ ištraukas skaitė aktorius ir režisierius Sigutis Jačėnas, poemos „Metai“ vertėjas į rusų kalbą Sergej Isajev (Clandestinus), pirmosios Klaipėdos krašte lietuviškos Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleiviai. Tarp skaitovų buvo ir viena Seimo narė. Visi oratoriai akcentavo poeto kūrybos svarbą Lietuvai.

„Niekam nekykla abejonių,

kad K. Donelaičio vardo minėjimas, praėjus 300 metų nuo jo gimimo, nulemtas poeto žvaigždės ryškiu Lietuvos istorijos ir literatūros padangėje. Kas galėtų pasakyti, kokius dabar kritikų liaupsinamus rašytojus ainiai prisimins ir minės po kelių šimtmečių ? K. Donelaičio gimimo metinės – dėkinga proga nusilenkti amžių bėgsmai ir laiko išbandymus atlaikiusio poeto didybei”, – kalbėjo Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus vadovas Juozas Šikšnelis.

Prisiminę, jog klaipėdiečiai prie K. Donelaičio paminklo kasmet ateina neraginami, nesaistomi pareigos, o tik persmelkti poeto dvasios, iš noro ir būtinybės pabūti bendraminčių būryje, pajusti sielos brolių ir sesių petį, oratoriai save ir kitus paragino jubiliejinės šventės šurmulyje neslėpti menkų ir merkantiliškų tikslų, paikos tuštybės nedangstyti nuolat kartojamomis meilės ir ištikimybės K. Donelaičiui priesaikomis.

„K. Donelaičiui nereikia meilės, grįstos nuvalkiotais žodžiais – juk garbindami stabus pametame esmę. Jam reikia vietos vienadienėmis problemomis ir blizgučiais užgriozdintose mūsų sielose. Visa K. Donelaičio esmė yra žemė, ant kurios mes stovime, dangus, kuris mus kloja – amžinos, neužmiršamos, niekuo nepakeičiamos vertybės. Taip, kaip jo vardas, mus, lietuvius, gali suvienyti tik kokios nors negandos arba didžiulis džiaugsmas”, – tvirtino rašytojas J. Šikšnelis.

Kalbėtojų žvilgsnis kry-

po ir į Karaliaučiaus kraštą – K. Donelaičio gimtinę Lazdynėlius, Tolminkiemį (dabar – Čystyje Prūdai), kur jis parašė savo garsiąją poemą ir buvo palaidotas. Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto pirmininkas Petras Šmitas stebėjosi kažkodėl vilkinamais Tolminkiemio klebonijos ir bažnyčio remonto darbais, apgailestavo jog ne taip paprasta aplankyti su pasaulinio garso poeto vardu susietas vietas, iš kurių plito lietuviškas žodis.

Ne viskas padaryta ir Lietuvoje. Tai pažymėjo ir renginyje dalyvavęs Klaipėdos vicemeras ir rašytojas Vytautas Čepas. Jo žiniomis, jau atsirado veiklių žmonių, užsimojusių savo lėšomis šiuolaikiškai rekonstruoti prie Liepų gatvės esantį skverą, kuriame dar sovietmečiu pastatytas paminklas K. Donelaičiui. Ši miesto centre niūrokai atrodanti erdvė pagražėtų paklojus naują dangą, sutvarkius želdinius, apšvietimą.

Klaipėdiečius pirmąją Naujųjų metų dieną rinktis prie paminklo lietuvių grožinės literatūros pradininkui prieš 26 metus paragino jo gyvenimo ir kūrybos tyrinėtojas, fotografas ir kraštotyrininkas Bernardas Aleknavičius – įsimintinos knygos „Donelaitis ir mes” autorius. Jam tada dingtelėjo mintis, jog poeto vardą reikia prisiminti ne vien tiktai per jubiliejus. B. Aleknavičiui pritarė ir padėjo tuometės Klaipėdos K. Donelaičio vidurinės mokyklos vadovas Romualdas Bloškys.

„Pirmąsyk atėjo gal tik septyni žmonės, o dabar aikštėje ir obuoliui nebėra kur nukristi. Ne visi sulaukė tokių laikų, kai „būrų dainiaus” gimtadienį prie paminklo mini šimtai

šviesuolių. Džiaugiuosi tais lietuviais, kurie, vos įžengę į Naujuosius metus, prisimena už ką mes visi turime būti dėkingi K. Donelaičiui”, – kalbėjo B. Aleknavičius.

Su Naujųjų metų pradžia persipinusi sueiga džiugina B. Aleknavičiaus darbų tęsėją - K. Donelaičio draugijos Klaipėdos skyriaus vadovą, literatūrologą Aleksandrą Žalį: „Ši šventė man ir daugeliui kitų yra lyg pirmasis skambus akordas – pažvalinantis, nuteikiantis kūrybai”.

Gimtadienį šventė ir vilniečiai

Poetas, evangelikų liuteronų kunigas K. Donelaitis 1714 metų sausio 1 dieną gimė Lazdynėliuose dabartinėje Rusijos Karaliaučiaus srityje. Nuo 1743 metų jis buvo Tolminkiemio klebonas.

Svarbiausias K. Donelaičio kūrinys poema „Metai” parašytas maždaug 1760-1775 metais. Poemoje vaizduojamas

Rytų Prūsijos lietuvių valstiečių gyvenimas. „Metuose” nevengiant humoro ir satyros kuriami kaimo buities, papročių vaizdai, keliama prigimtinė žmonių lygybės idėja, o tautiškumas gretinamas su dorybėmis.

„Metai” išversti į vokiečių, anglų, švedų, čekų, vengrų, latvių, rusų, baltarusių, lenkų, gruzinų, ukrainiečių ir armėnų kalbas.

Per Lietuvos radiją sausio 1 d. poemą skaitė žinomi Lietuvos aktoriai. Tolminkiemyje įkurtame K. Donelaičio memorialiniame muziejuje atidaryta paroda.

Minint K. Donelaičio 300-ųjų gimimo metines, šiemet numatomos naujos „Metų” publikacijos, parodos, spektakliai, mokslinės konferencijos, moksliniai tyrimai Klaipėdos krašte ir Vokietijoje.

Pernai spektaklį apie K. Donelaitį pristatė aktorius ir režisierius Rolandas Kazlas.

Gediminas Pilaitis, lrytas.lt

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvos paštas pirmuoju 2014 metais išleidžiamu pašto ženklų paminės lietuvių literatūros pradininko, poeto Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių sukaktį. Apyvartoje pašto ženklas pasirodė, sausio 4 dieną. Kartu su pašto ženklų išleidžiamas ir pirmosios dienos vokas. Pašto korespondencija, apmokama naujaisiais pašto ženklais Vilniaus centriniame pašte, buvo antspauduojama pirmosios dienos datos spaudu.

Lietuvių grožinės literatūros pradininkui skirtą pašto ženklą sukūrė dailininkas Mindaugas Gribauskas. Pašto ženklas išleidžiamas 200 tūkst. tiražu, jo nominalas – 1,55 Lt. K. Donelaitis gimė 1714 metų sausio 1 dieną Lazdynėliuose, tuometinėje Prūsijos karalystėje, laisvų valstiečių šeimoje. Baigęs Karaliaučiaus keturklasę katedros mokyklą, 1736–1740 metais Karaliaučiaus universitete studijavo teologiją. Po studijų paskirtas į Stulpėnų mokyklą, kuriai vadovavo 1742 metais. Nuo 1743 metų iki mirties (1780 m.) – Tolminkiemio klebonas.

Penktoji Liudviko Rėzos kultūros ir meno premija skirta filologei, Mažosios Lietuvos lietuvių rašytojai tyrėjai, vertėjai **Liucijai Citavičiūtei**. Literatūros ir tautosakos instituto vyresnioji darbuotoja L. Citavičiūtė dirba su Mažosios Lietuvos regiono raštais, aktyviai ir kūrybingai prisideda puoselėjant etninę kultūrą ir kultūros paveldą. Per kelis dešimtmečius ji išleido ne vieną mokslinį leidinį, šaltinių publikacijas. Šiuo metu mokslininkė ypatingą dėmesį skiria L. Rėzos rankraštiniam palikimui. Premija už Kuršių nerijai reikšmingą, aktyvią ir kūrybingą veiklą mokslininkei skirta Neringos savivaldybės tarybos sprendimu, pritarus L. Rėzos kultūros centro tarybai.

Valdovų rūmuose nuo liepos apsilankė beveik 160 tūkst. žmonių. Rūmų direktoriaus pavaduotoja Jolanta Karpavičienė žiniasklaidai sakė, kad jau buvo tokių šeštadienių, kai muziejus stengdamasis išvengti spūsčių negalėjo priimti visų norinčių.

Uostamiestyje lankėsi europarlamentaras Vytautas Landsbergis. Jis dalyvavo iškilmėse, skirtose paminėti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos Klaipėdos sueigos įkūrimo 20 metų sukaktį. Didžiausia grėsmė mūsų valstybei, jau radusiai savo tvirtą vietą Europos Sąjungoje, pasak V. Landsbergio, tebesklinda iš Rusijos, kuri esą pasišovė sukurti Eurazijos sąjungą. Tvirta Lietuvos pozicija istorinės praeities klausimais bei vertinant dabartines aktualijas leidžia Europai suvokti tikruosius kaimyninės valstybės siekius bei tikslus. Daugelio partijos narių bei jai prijauciančiųjų autoritetas V. Landsbergis neslėpė partijos daromų klaidų ir pažymėjo būdingiausius europiečių suklydimus. Partijos kūrėjas pabrėžė, kad svarbiausiu jos uždaviniu iš lieka atsiminti praeitį, blaiviai analizuoti įvykius bei neprarasti sveiko proto. *ELTA, LRT*

1939 m. rugpjūčio 23 d. Sovietų Sąjunga ir Vokietija Reichas pasirašė nepuolimo sutartį, kurioje pasidalino įtakos zonomis. Lietuva pateko į Vokietijos įtakos sferai. Prasidėjus Vokietijos-Lenkijos karui, naciai ne kartą siūlė Lietuvai pasiūsti kariuomenę ir atsiimti Vilnių. Lietuvai atsakius tai daryti, rugsėjo 28 d. Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė papildomą slaptą protokolą, kuriuo Vokietijos Reichas perleido Lietuvą sovietų įtakos sferai. 1939 m. spalio 10 d. po kelias dienas trukusių sunkių derybų Maskvoje buvo pasirašyta „Vilniaus ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo ir Lietuvos- Sovietų savitarpio pagalbos sutartis“. Lietuva Vilnių atgavo brangia kaina-turėjo įsileisti Raudonosios armijos įgulas. 1939 m. spalio 17 d. Sovietų Sąjunga puldama Lenkiją įžengė į Vilnių ir miestą nuniokojo. Spalio 27 d. Lietuvos kariuomenė pradėjo žygį į Vilnių, o 28 d. įvyko oficialus kariuomenės sutikimas Ožėskienės (dabar Savivaldybės) aikštėje.

KAM nuotr.

KAIP PRIGLOBTUS LENKUS LIETUVIAI Į PRAŽŪTĮ SIUNTĖ...

Lietuvių ir lenkų santykiai visada buvo ir bus po padidinauju stiklu. Kaip, beje, ir lietuvių bei rusų arba rusų ir lenkų. Štai šis „nemeilės“ trikampis, apie kurį jau ne kartą rašyta, vėl savo aštriomis briaunomis rėžiasi per istoriją, komplikuoja dabartį ir žaloja tų santykių ateitį.

Advento ir prieššventiniu metu tarsi ir nederėtų kaimynui priekaištauti, kritikuoti, gadinti vienas kitam nuotaiką, tačiau nei lenkų spauda, nei rusų žiniasklaida to nepaiso ir, vaizdžiai tariant, kala geležį, kol ji karšta... Karšta – tai reiškia, kol įvairius nepasitenkinimus reiškia vietinių lenkų aktyvistai.

Antai Kremliui artimas rusų portalas džiūgauja: Lietuva nenori gražinti lenkams SSRS atimto turto. Jis cituoja laikraštį *Kurier Wilenski*, kuris skundžiasi, esą Lietuvos valdžia niekaip neatiduoda sovietų pagrobto Pranciškonų ordino turto Vilniuje – bažnyčios ir kitų pastatų prie jos, nes neva ordino Brolijoje yra keletas lenkų. Taip pat negražinami anksčiau lenkų organizacijoms priklausę pastatai, kuriuose dabar įsikūrusi JAV atstovybė, Rusų dramos teatras, o kitame už 4 mln. litų steigiamas dailininko Vytauto Kasiulio muziejus, barbariškai nutrynus istorinį lenkišką užrašą „Vilniaus mokslo bičiulių draugija“ („Towarzystwo przyjaciół nauk w Wilnie“; veikė 1907-1941 m., 1950 m. jos biblioteka buvo perduota Lietuvos Mokslo Akademijai ir M.Mažvydo nacionalinei bibliotekai).

Štai tokie tie barbarai lie-

tuviai, antrina rusiškas portalas lenkų laikraščiui, kuris ir Vilniaus gatvių pavadinimus rašo iškraipytai, ir su pavardėmis nesiterlioja, ir faktus apverčia aukštyn kojomis. Panašiai elgiamasi ir su istorija. Štai laikraštis „Gazeta Wyborcza“ skelbia naujienų agentūros PAP informaciją apie lapkričio 11 d. Lietuvos pasiuntinybėje Varšuvoje pristatytą karo istoriko Gintauto Surgailio knygą „Antrojo pasaulinio karo pabėgėliai ir internautieji Lenkijos kariai Lietuvoje (1939 09-1940)“. Joje pabrėžiamas ne tiek lietuvių kilnumas, priglaidžiant 15 tūkst. lenkų karių ir 25 tūkst. civilių, bėgančių nuo nacių agresijos ir sovietų okupacijos, o tai, kad tuometinė Lietuvos valdžia esą skatino internautų stovyklų viršininkus netrukdyti bėgti iš jų tūkstančiams lenkų.

Kitaip sakant, užuot saugiai laukę jiems sukurtose stovyklose, pabėgėliai neva buvo skatinami bėgti, ir taip daugelis patekdavo į pražūtį, pavyzdžiui, į tą, kuri iki šiol vadinama baisiu vardu - Katynė. Minėtas rusų portalas šį ginčytiną faktą netgi iškėlė į publikacijos pavadinimą: lietuviai buvo suinteresuoti masiniu internautų lenkų bėgimu...

Istorikas G. Surgailis ne-neigia, kad tokių faktų galėjo pasitaikyti, tačiau tvirtina, jog Lietuvos valdžia tokiems pabėgimams nepritarė, ir stovyklų, iš kurių pabėgėliai pasitraukdavo, komendantai buvo baudžiami. Šiaip ar taip nuo 1939 m. rudens iki 1940-ųjų pavasario iš jų pabėgo apie

pustrečio tūkstančio lenkų. Vieni jų nusigavo į Vakarus, kiti pasklido Rytuose, buvo ir tokių, kurie liko Lietuvoje, daugiausiai Vilniaus krašte. Čia jie papildė lenkų kolonistus, kurie atsikėlė per visą krašto okupacijos 19-metį ir anksčiau (1937 m. surašymo duomenimis krašte lenkai sudarė apie 66 proc. gyventojų).

Tačiau istorikas primena, kad 1939-ųjų ruduo buvo ypatingas ne tik Lenkijai, bet ir Lietuvai, kilniaširdiškai priėmusiai apie 40 tūkst. lenkų pabėgėlių. Juk rugsėjo 1 d. Lenkiją už puolė Vokietija, o rugsėjo 17 d. rytinius jos rajonus užėmė Sovietų Sąjunga. Pagal 1939 m. rugpjūčio 23-osios Molotovo – Ribbentropo paktą Josifas Stalinas ir Adolfas Hitleris pasidalino visą Rytų Europą, taip pat ir Lenkiją. Naciai tučtuojau pradėjo masinius pogromus ne tik prieš ten gyvenusius žydus, bet ir prieš antrarūšišiais laikytus lenkus.

Pagal šią sutartį Lietuva priklausė Vokietijai, tačiau pagal rugsėjo 28 d. naują Vokietijos ir SSRS sienų ir draugystės susitarimą bei jo slaptuosius protokolus ji perėjo SSRS. Iš pradžių Berlynas ragino Kauną jėga atsiimti L. Zeligowskio ir J. Pilsudskio užgrobą Vilnių, bet vidinių prieštaravimų ir abejonių draskomi, neutralitetą paskelbė lietuviai tuo nesusigundė. Gardų strateginį kąsnį gavę sovietai neapsiribojo pasiūlymais: net nelaukdama minėtos „patikslintos“ sutarties, jų kariuomenė, užėmusi Vakarų Ukrainą ir Vakarų Baltarusiją, po poros dienų jau buvo Vilniuje. Spalio 10-ąją jis buvo gražintas Lietuvai.

Su naujais šeiminkais rei-

kėjo derinti net žygį atsiimti sostinę. Lietuvos kariuomenė į sostinę įžygiavo tik spalio 27-ąją. Tą rudenį – nuo pat vokiečių antskrydžių virš Varšuvos – į Lietuvą tiesiog batalionais ėmė plūsti lenkų kariai ir karininkai, tūkstančiai civilių pabėgėlių. Pernai lapkritį Seime atidarytoje parodoje „1939-1940 m. Lietuvoje internuoti lenkai“ istorikas Arvydas Anušauskas kalbėjo: „Lietuvos ir Lenkijos istorijoje yra tokių datų, tokių įvykių, kurie ne tik skiria, bet ir jungia. Viena iš jų – 1939 metai, kai internautieji lenkai, atėję į Lietuvos teritoriją įvairiais keliais, buvo sutikti labai įvairiai, turint galvoje 19 metų tvyrojusius priešiškus dviejų valstybių santykius. Bet pirmiausiai jie buvo sutikti draugiškai ir išgelbėti nuo to, kas grėsė Lenkijos kariam, kurie pateko į Raudonosios armijos nelaisvę. Tiek kariai, tiek karininkai, kurie buvo mobilizuoti 1939 m., pateko į nelaisvę, dalis jų atsidūrė Katynėje, kitose masinių žudynių vietose ir neišgyveno“.

Lietuvoje didžioji dalis internautų turėjo galimybę palikti Lietuvos teritoriją dar iki sovietinės okupacijos, sakė istorikas. Dalis jų dalyvavo oro mūšiuose Didžiojoje Britanijoje, kiti, kurie liko internautų stovyklose, 1940 m. liepos mėn., praėjus vos kelioms savaitėms po sovietų okupacijos, buvo išgabenti iš Lietuvos teritorijos į Rusiją, į Kozelską, ir jau vėliau, 1941 m. rugpjūtį, susitarus Lenkijos vyriausybei emigracijoje ir Sovietų Sąjungai, jie buvo paleisti iš lagerių ir turėjo galimybę įsijungti į formuojamą generolo Anderso armiją. Gi Lietuvoje buvę internautieji gavo progą dar kartą įsijungti į kovą su nacistine Vokietija, kai kurie iš jų tapo mūšių Italijoje, Montekasine, didvyriais. „Tad Lietuva tuomet ištisė draugišką ranką kariam, kurie tuo metu buvo patyrę skaudų pralaimėjimą, suteikė jiems galimybę Lietuvoje, tegul ir ne itin lengvomis sąlygomis, bet tai jiems sudarė galimybę gyventi, kovoti, kartais net ir kurti,“ – sakė parodos lankytojas A. Anušauskas.

Kad tūkstančiai lenkų Lietuvoje surado jaukų prieglobstį ir nejautė priešiško, rašė to meto „Lietuvos žinios“. Istorija besidomintis žurnalistas Aras Lukšas laikraščio puslapiuose surado vieno lenkų karininko laiško žmonai eilutes: „Lietuviai žiūri į mus akyiai, bet be jokios pašaipos ar paniekos, nes gerai supranta, ką reiškia atiduoti ginklą ir eiti bastytis svetur. Prisidengiu akis ir žiūriu į besileidžiančią saulę, kuri šviečia iš anapus sienos. Juntu, kažkas mane judina. Tai lietuvis kareivis, kuris neprasomas duoda man gertuvę su

šaltu vandeniu. Išdžiūvusios lūpos negali atsitraukti nuo svaiginančio gėrimo. Tai buvo pirmas mostas Lietuvos žemėje. O kai žygiavome per miestelį, gyventojai vaišino obuoliais ir popirosais. Sena pardavėja nesklandžiu žargonu pakvietė mus arbatos. Buvo duona ir sūris... Vėliau tas poilsis Ukmergėje. Vietos lietuvės, veikiausiai mokytojos – nes laikinai buvome patalpinti mokykloje, – be pertraukos raikė storas duonos riekes, tepė sviestu ir su pienu ar arbatos puoduku vis kišdavo kareiviams. Matyti, jog visa tai jos daro ne dėl to, kad mus, lenkus, ypatingai mylėtų, ne. Jos tai daro dėl to, kad mes esame žmonės, kurie staiga netekome ne tik savo Tėvynės, bet ir paprastos juodos duonos kąsnio. Ir dėl to visa tai mano akyse turi dar didesnę vertę...“

Tiesa, daugelis internautų vis dėl to ieškojo kur geriau, manę išsprūsią visišką laisvę, ir tų bėglių sugaudyti dažnai nepavykdavo. Pavyzdžiui, stovyklą Kulautuvoje supo dažnai tuščios Kauno turtingųjų vilos, ir lenkai jose buvo apgyvendinti, jų savininkams nieko nežinant. Atvykėliai namus ne tik nusiaubdavo, bet ir dingdavo iš jų. O Panemunės stovykla nė iš tolo nepriminė uždaro zonos: jos gyventojai galėjo ne tik laisvai judėti po teritoriją, bet ir retsykiais būdavo išleidžiami į miestą. Kai kurie iš ten nebegriždavo.

Šešios iš septynių internautų stovyklų buvo įkurdintos prie demarkacinės linijos, bet viena – Palangoje. Istorikas Simonas Strelcovas mano, kad taip pabėgėliams buvo sudaromos sąlygos atsiradus galimybei per Švediją patraukti į Didžiąją Britaniją, kur vėliau buvo formuojamas legionas būsimam permetimui į nacių užimtą Prancūziją, arba užsiverbuoti į artėjančią SSRS ir Suomijos Žiemos frontą pastarosios pusėje. Buvęs Lenkijos karo atašė Lietuvoje Leonas Mitkevičius knygoje „Kauno atsiminimai“ vis dėl to priduria, kad be tylaus atsakingų Lietuvos pareigūnų pritarimo tokios pasišalinimai nebūtų įmanomi.

Bet šios prielaidos jokių būdu neleidžia tvirtinti, kad lietuviai internautus lenkus iš saugių stovyklų kone sąmoningai siuntė tiesiog į pragarą. Taip, visų skersvėjų perpučiamai Lietuvai lenkų pabėgėliai buvo sunki našta. Ji uoliai laikėsi beviltiškos neutralumo taktikos ir dar 1907 m. priimtos Hagos konvencijos, o pati ne tik kad iš tos kaimynų globos nepešė jokios naudos, tačiau iki šiol atsiima pylos. Kai kas dėl to Rytuose trina rankas.

Ar tuo grindžiami kaimyniški santykiai?

Česlovas Iškauskas, www.iskauskas.lt,

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, 7 v.v., vyks koncertas „Do-Re-Mi” šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Atlieka „Exultate” vaikų choras, Prisikėlimo parapijos jaunimo choras (Toronto) ir Kristina, ir Penketukas (Montrealis).

BIRŽELIO 29 d., sekmadienį, 2:00 val. p. p. – Ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Minėjimas įvyks United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave. Lakewood, OH.

Rengia Clevelando Baltiečių komitetas

Mirties pranešimas

A.† A. ALGIMANTAS SIMOLIŪNAS

Mirė 2013 m. gruodžio 28 d. Bostone, sulaukęs 82 metų. Jis buvo elektros inžinierius ir dirbo Strategic Air Command JAV aviacijoje. Jis taip pat buvo Lietuvių skautų sąjungos paskautininkas. Nuliūdime paliko žmoną ŽELVYRĄ, dukterį JULIJĄ su vyru RICHARD D’AURIA ir anūke CHRISTINA, dukterį VIKTORIJĄ su vyru PETER LEONARD ir vaikais EMILY ir SAM, brolių SAULIŲ ir gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Saulius Simoliūnas

Buvusiam „Dirvos” Redaktoriui

A.† A. VYTAUTUI RADŽIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems. Netekome didelio Lietuvos patrioto, lietuvių kultūros puoselėtojo ir Tautos gynėjo.

*Los Angeles Tautinės Sąjungos pirmininkas
Jonas Talandis*

A.† A. fil. VALDUI GELAŽIUI

mirus, žmonai fil. RAUDAI GELAŽIENEI, sesutei fil. AMANDAI MULIOLIENEI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo užuojautą.

*Akademikų sąjungos skautų
Clevelando skyrius*

BRANGIAUSIA OLIMPIADA ISTORIJOJE

Vasarį didžiausiame Rusijos kurorte Sočyje vykšiančios žiemos olimpinės žaidynės šaliai atsieis maždaug 1,5 trilijono rublių arba apie 116 mlrd. Lt. Tokia suma sudaro visą Lietuvos bendrąjį vidaus produktą.

Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2012 m. Lietuvoje buvo sukurta prekių ir paslaugų beveik už 114 mlrd. Lt.

Tai reiškia, kad Rusija savo pirmoms olimpinėms žaidynėms po Sovietų Sąjungos žlugimo išleis tiek pat, kiek lietuviai sukuria gėrybių per visus metus.

Sočio žaidynės taip pat taps brangiausia lyg šiol surengta olimpiada ir aplenks 2008 m. Kinijos pasiektą 101 mlrd. Lt rekordą.

Daugiausiai kainavo infrastruktūra

Rusijos verslo dienraščio „Vedomosti” kalbinti ekspertai sakė tikintys, jog Sočis dėl investicijų į infrastruktūrą taps kokybišku kurortu.

Nors dar visai neseniai ne vieno objekto statybos buvo skubiai užbaiginejamos, dabar viskas jau kvepia dažais.

Bene daugiausia problemų sukėlusiu objektu buvo „Raudonoji pieva” – slidinėjimui skirto trampolino ir žinias-klaidos centro kompleksas. Jo statybos vėlavo, pavyzdžiui, tarptautiniai trampolino standartai 2013 m. pradžioje buvo tikrinami, nors dar nebuvo pastatytos tribūnos, teisėjo pakyls ir net kelio, kuriuo būtų galima objektą pasiekti, nebuvo nutiestas.

2014-UOSIUS METUS SEIMAS PASKELBĖ ORŠOS MŪŠIO METAIS

Toks sprendimas priimtas, atsižvelgiant į tai, kad 2014 m. rugsėjo 8 d. sukanka 500 metų, kai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė laimėjo istorinę pergalę Oršos mūšyje ir apgynė Lietuvos žemių vientisumą. Tokiu būdu Seimas siekia paminėti šią Lietuvai ir jos žmonėms svarbią istorinę datą.

Už Seimo nutarimą „Dėl 2014 metų paskelbimo Oršos mūšio metais” pirmadienį balsavo 76 Seimo nariai, balsavusiųjų prieš ir susilaikiusiųjų nebuvo.

Priimtu nutarimu nuspręsta pasiūlyti Vyriausybei iki 2014 m. vasario 5 d. kartu su kitomis valstybės institucijomis parengti Oršos mūšio metų minėjimo programą ir koordinuoti jos įgyvendinimą. Vyriausybė turėtų numatyti lėšų Oršos mūšio metų minėjimo programai įgyvendinti.

Kaip tvirtinama dokumen-

Dėl to nuo Rusijos prezidento Vladimir Putin gavęs pylos **Rusijos Olimpinių komiteto vadovo pavaduotojas Achmed Bilalov pasitraukė iš pareigų ir net paliko šalį.** Vėliau statybas užbaigė didžiausias Rusijos bankas „Sberbank”.

Visgi, jau rugsėjį buvo pranešta, jog miestas olimpiadai yra pasiruošęs. Tačiau tai kainavo. Bendra sąmata nuo maždaug 24,3 mlrd. Lt išaugo iki 116 mlrd. – beveik penkis kartus.

Be „Raudonosios pievos”, brangiau nei tikėtasi atsiėjo ir daugelis kitų olimpiadai statytų objektų. Pavyzdžiui, pagrindinio olimpinių kaimelio kaina, „Vedomosti” duomenimis, šoktelėjo nuo prognozuoto 1 mlrd. iki beveik 2 mlrd. Lt. Taip pat dvigubai išaugo centrinio stadiono ir mažosios ledo arenos kainos.

Būtų reikėję statyti ir be olimpiados

Tačiau dėl to, kad Sočio olimpiada atsiėjo tiek daug, nesutinka Rusijos vicepremjeras Dmitrij Kozak. Jo teigimu, pasiruošimas olimpiadai atsiėjo vos 17 mlrd. Lt, nes visą infrastruktūrą būtų tekę statyti net jei mieste nevyktų olimpiada.

Rusijos valdžios atstovai aiškina, kad žaidynių kaina išaugo dėl trijų priežasčių: didelių statybų apimčių, prasto dirvožemio ir papildomų Tarptautinio olimpinių komiteto reikalavimų.

Šiam paaiškinimui prieštarauja JAV verslo žurnalo „Businessweek” atliktas ty-

„DIRVAI” AUKOJO

A.Puteris, Toronto, CAN.....	122
L.Hoffman, Oaklawn, IL.....	50
B.Pautienis, Richmond Hts., OH	45
R.Petrauskienė, Missouri City, TX	45
R.Valaitis, Brecksville, OH	45
W.Wengel, Delran, NJ	45
J.Simonis, Santa Barbara, CA..	35
V.Mažeika, Park Ridge, IL	22
A.Graujauskas, Closter, NJ.....	20
B.Navickas, Lemont, IL	20
N.Kent, St.Pete Bch, FL	15
G.Likander, Kankakee, IL	15
R.Zorska, University Hts., OH..	10
D.Petrauskas, Clev., OH	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

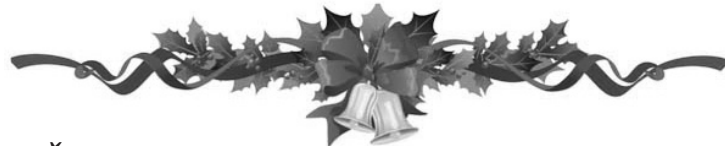
rimas. Kaip vienas neįtikinamiausių pavyzdžių pateikiama kelių ir traukinio bėgių tiesimo link „Raudonosios pievos” kaina – per 22 mlrd. Lt. **Tai yra daugiau nei buvo iš viso išleista 2010 m. Vancouver žaidynėms.**

Galbūt ir galima būtų šią ir kitas milžiniškas sumas nurašyti Rusijoje įprastai korupcijai, tačiau galvoti, jog dėl to niekam neteks prisiimti atsakomybės, nėra visai teisinga.

Remiantis tame pačiame „Businessweek” tyrime cituojamu buvusiu JAV ambasadoriumi Sovietų Sąjungoje Stephen Sestanovich, vienas aukštas Rusijos pareigūnas jį nuramino, esą „**pasibaigus šventėms ateis prokurorai**”.

LRT

užtikrino taiką. Ši taika leido Lietuvai atsigauti ir sustiprėti, būtent tuo laikotarpiu sukurtas Pirmasis Lietuvos Statutas, pastatyti renesansiniai Valdovų rūmai, prasidėjo knygų spausdinimas, sklido Renesanso ir pažangos idėjos. Oršos mūšis yra svarbi istorinė jungtis su Baltarusija ir Ukraina - mūšyje dalyvavo daugiatautė LDK kariuomenė, pati mūšio vieta yra dabartinės Baltarusijos teritorijoje, o mūšyje LDK kariuomenei vadovavo karo vadas Konstantinas Ostrogiškis”, - teigiama dokumente. *ELTA*

Šventų Kalėdų ir Naujų 2014 Metų proga sveikinu visus artimuosius, draugus ir bendraminčius.

Geriausio mano švenčių linkėjimai mielai „DIRVAI”, jos štabui ir bendradarbiams

Rūta Sakienė

LIETUVOS SPORTININKAI PATYS SPRĘSTI DĖL DALYVAVIMO SOČIO OLIMPIADOJE

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) nesvarsto boikotuoti Sočio olimpinį žaidynių dėl saugumo, bet sausio pabaigoje gali šalies sportininkams pasiūlyti patiemis apsispręsti, ar dalyvauti jose, sako LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė.

„Bus vykdomojo komiteto posėdis, mes, žinoma, svarstysime, galbūt – bet, pabrėžiu, galbūt – siūlysime sportininkams patiemis apsispręsti. Tačiau viliamės, kad iš tikrųjų saugumas bus užtikrintas“, – sakė D. Gudžinevičiūtė.

Tuo metu apie žaidynių boikotą, anot jos, LTOK nekalba.

„Kol kas mes šito nesvarstėme. Yra Tarptautinio olimpinio komiteto prezidento pasisakymas, kuris užtikrina ir tikisi, kad vis dėlto saugumas bus užtikrintas. Todėl kol kas toks žingsnis nesvarstomas“, –

teigė LTOK prezidentė.

D. Gudžinevičiūtės teigimu, kiekvienose žaidynėse saugumui skiriama itin daug dėmesio: griežtai kontroliuojamas įėjimas į olimpinį kaimelį, tikrinami visi autobusai. Tikimasi, kad Rusijoje bus imtasi dar griežtesnių saugumo priemonių nei kitur.

„Manau, Rusijoje tai bus ne tik kad ne mažiau, bet dar ir labiau, nes jau mūsų misijos vadovai, kurie buvo ne vieną kartą seminaruose ir ne vienoje komandiruotėje Sočyje ir susipažinę iš arčiau, jie jau dabar sakė, kad saugumas yra iš tikrųjų kito lygio negu visur“, – kalbėjo ji.

Todėl, pasak LTOK prezidentės, neketinama imtis papildomų priemonių Lietuvos sportininkų apsaugai.

„Kol kas mes labai apgailestaujame ir nusiuntėme užuojautą Rusijos olimpiniam

komitetui dėl įvykusių teroro aktų, tačiau jokių kitokių priemonių mes imtis nesiruošiamo. Žiūrėsime, kas bus toliau“, – sakė ji.

Per pastarąsias dienas Volgograde įvykdyti du išpuoliai, kuriuos Rusijos teisėsaugos pareigūnai laiko teroro atakomis: mirtininkas detonavo galingą bombą šio miesto pagrindinėje geležinkelio stotyje, o sekančią dieną, per rytinį eismo piką susprogdintas sausakimšas troleibusas.

Per abu išpuolius nukentėjo 106 žmonės, iš kurių 33 žuvo, o 65 sužeistieji gydomi ligoninėse.

Šie išpuoliai padidino susirūpinimą dėl saugumo per Sočio žiemos olimpiadą, kuri prasidės vasario 7-ąją. Australijos pareigūnai pagraisino uždrausti savo sportininkams dalyvauti žaidynėse, jeigu atakos Rusijoje tęsis. **LRT**

Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) čempionate 2013 m. gruodžio 31 d. „Toronto Raptors“ komanda, kuriai atstovauja Jonas Valančiūnas, Čikagoje svečiuose 85:79 įveikė „Chicago Bulls“ krepšininkus ir iškovojo trečiąją pergalę iš eilės. Nuotraukoje „Raptors“ žaidėjas Jonas Valančiūnas (k) kovoja su „Bulls“ krepšininku Joakim Noah. **EPA-ELTA nuotr.**

LIETUVOS OLIMPINĖ RINKTINĖ VADINSIS „LTEAM“

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) ėmėsi iniciatyvos sukurti ženklą, kuris reprezentuos Lietuvos sportą visame pasaulyje. „LTeam“ – nuo šiol taip bus galima vadinti visų sporto šakų rinktines, atstovausiančias Lietuvai įvairiuose čempionatuose ir olimpinėse žaidynėse. Pasak „LTeam“ kūrėjų, šis simbolis bus ne tik emblema ant sportinės aprangos, sirgalių šūkis, tačiau ir sektingas pavyzdys jaunimui, patrauklus partneris verslui bei etalonas patiems sportininkams.

Simbolinėje vietoje, Gedimino pilyje, pristatytas „LTeam“ ženklas atveria naują LTOK gyvavimo etapą – atšventęs 25-erių metų jubiliejų, olimpinis komitetas tikisi, kad „LTeam“ emociškai sujungs skirtingas kartas ir vienyti lietuvius.

„Ženklas „LTeam“ kaupia stipriausių šalies sporto pasiekimų energiją ir emocijas bei perduos jas ateities kartoms. Sportas – svarbi Lietuvos identiteto dalis, todėl esame tikri, kad per sportą galime ne tik vienyti šalį, tačiau ir kurti jos įvaizdį užsienyje. Turime itin stiprių sportininkų, kurių pasiekimai Lietuvoje kelia teigiamų emocijų bangas, o nuo šiol mes turime ir simbolį, kuris kaupia šią pozityvią energiją“, – teigia LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė.

Stilizuotą ažuolo lapą vaizduojančiam „LTeam“ ženkliui keliami trys pagrindiniai tikslai: prisidėti prie Lietuvos sporto įvaizdžio užsienyje formavimo, populiarinti Lietuvos sportininkus šalyje ir visame pasaulyje bei skatinti fizinį aktyvumą tarp

visų piliečių, ypač kreipiant dėmesį į vaikus ir jaunimą.

„Siekime, kad po kelerių metų „LTeam“ būtų vienas populiariausių ženklų Lietuvoje. Pirmajame etape po juo apjungsime Lietuvos olimpiečių rinktinę, o vėliau, „LTeam“ virusui paplitus, tikimės įtraukti visas įmanomas Lietuvos nacionalines komandas“, – sako LTOK įsteigto Lietuvos olimpinio fondo (LOF) direktorius Vitalijus Vasiliauskas.

„LTOK organizuojami renginiai, tokie kaip geriausių sportininkų rinkimai, olimpinė diena arba dar šią žiemą pirmą kartą rengiamos žiemos žaidynės, nuo šiol vyks po „LTeam“ simboliu. O ateityje Lietuvos komanda olimpinėse žaidynėse vilkės aprangą su „LTeam“ simbolika – iki žiemos olimpinio žaidynių Sočyje nebėra laiko to padaryti, bet turime tikslą, kad tokia apranga būtų vilkima 2016 m. vasaros žaidynių Rio de Žaneire metu“, – teikia LOF direktorius.

Pasak jo, „LTeam“ projektui keliama ilgalaikiai tikslai, siekiama, kad šis simbolis taptų vienu patraukliausių tautiečiams ir verslo įmonėms, kurios

galės tapti „LTeam“ partneriais. „Remti „LTeam“, ir tokiu būdu remti Lietuvos sportininkus, galės kiekvienas norintis – specialiai tam sukūrėme trumpąjį numerį 1831. Be to, įgyvendinsime aktyvią komunikacijos strategiją, kartu su sėkmingais sportininkų rezultatais leisiančią pasiekti maksimalų „LTeam“ matomumą“, – pasakoja V. Vasiliauskas.

Panašūs projektai, kuomet nacionalinės rinktinės pavadinamos simboliniu vardu, populiari ir stipriausiose sporto valstybėse: JAV sportininkų rinktinė vadinama „Team USA“, D. Britanijos – „Team GB“, N. Zelandijos regbio rinktinė visame pasaulyje žinoma pavadinimu „All Blacks“ ir t.t.

Teigiamai „LTeam“ atsiradimą vertina ir Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacijos (KOMAA) valdybos pirmininkas Gintaras Šeputis. „Prekės ženklo „LTeam“ atsiradimas siejamas su LTOK noru atsinaujinti. Šiandien profesionalių ir reprezentatyvių sprendimų reikalauja ne tik laikmetis, bet ir rėmėjai, mecenatai. Monumentalus ir šiuolaikiškas ženklas tikrai galėtų po savo vėliava suburti ne tik geriausius sportininkus bet ir jų rėmėjus“, – sako G. Šeputis.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

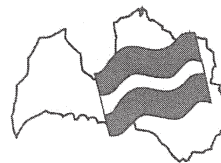
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.

Cleveland, OH 44119

*Now serving all Lithuanians in Ohio
as well as former Taupa members.*

**Latvian Cleveland
Credit Union**

1385 Andrews Avenue
Lakewood, OH 44107

216-228-1996 or 800-577-1996

latvian@ameritech.net

www.latvianclevelandcu.org

*We offer personal service.
Savings, CD's, IRA's, loans,
online banking, direct deposit,
wires to Lietuva and more...*

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

